

INFORMACIJE — IZ MUZEJA, GALERIJA I ZBIRKI SFRJ

Radovljica

ČEBELARSKI MUZEJ

Čebelarski muzej v Radovljici, katalog u izd. Muzeja Radovljiške občine povodom 200-godišnjice smrti slovenskog pčelara, Anton Janše (1734-1773). Tekstove su pripremili, dr Emilijan Čevc, prof. Stane Mihelič, i dr Ante Polenec. Katalog je ilustriran izvanrednim kolor i crnobijelim reprodukcijama. Kratki sadržaji na engleskom, njemačkom, francuskom i ruskom jeziku. Građa objavljena u katalogu je iz Čebelarskog muzeja u Radovljici, Zveze čebelarskih društava Slovenije, Narodnog muzeja u Ljubljani, Etnografskog muzeja u Ljubljani, župnog uređa Kamenda i od prof. Staneta Miheliča.

Resavica

MUZEJ RUDARSTVA SRBIJE

Uz pomoć uprave rudnika "Rembas" u Resavici osniva se ovdje centralni muzej rudarstva Srbije. Za direktora ovog muzeja u osnivanju imenovan je dosadašnji direktor muzeja u Doboju kojemu je stavljen u dužnost zadatak da realizira postavljeni plan i program. - Funkciju osnivača muzeja preuzeo je Resavski rudnik mrkog ugljena "Rembas" u Resavici.

Ribnica

PETKOVA GALERIJA

Izložba, prva samostalna, Milana Čirovića, u izboru 25 slika, prikazana je pod pokroviteljstvom Turističkog društva Spominkarstvo iz Ribnice, od 29.11-12.12.1973. Pozivnica - katalog s podacima o izlagaču i kataloškim popisom izloženih radova.

- Izložba fotografija s temom "Kako žive in delajo ljudje od Rašice do Ribnice", autora Franceta Modica, prikazana je od 22-31. III 1974. Katalog, u izd. Galerije s predgovorom Marijana Krišelja i 2 crnobijele reprodukcije. Pozivnica.

- Izložba naslova "Izbor grafika slovenskih umetnikov" prikazana je od 26.IV-12.V 1974. Pozivnica.
- Izložba radova, Ivana R a z b o r š e k a, naslova "Uporabna slovenska ornamentika", prikazana je od 7-23.VI 1974. Pozivnica.
- Samostalna izložba, Miloša V a s t i ć a, likovnog amatera iz Trbovlja prikazana je od 16-26.VI 1974. K a t a l o g malog formata sa biografskim podacima o Vastiću i tekstovima o njegovu slikarstvu Brede Misia i Katarine Jovanović te 2 reprodukcije.
- U čast Dana borca i ustanka slovenskog naroda, od 3. do 28.VII 1974, u galeriji je postavljena izložba fotografija Jožeta P e t k a na temu "30.letnica pohoda XIV. divizije na Štajersko". Uz tu izložbu predstavljen je i slikarski opus, likovnog samouka Drage K o š i r a, s tematikom iz NOV. K a t a l o g s predgovorom Mirka Juteršeka i biografskim podacima, dopunjen sa 2 reprodukcije, u izd. Galerije. Pozivnica.
- Izložba radova slikara, Jožeta S v e t i n e i kipara, Aleksandra K o v a č a, prikazana je od 9-20.VIII 1974. Pozivnica - k a t a l o g u izd. Galerije sa podacima o autorima i 1 kolor reprodukcijom.
- Izložba radova slikara i grafičara naslova "Izbor pomurskih slikarjev", prikazana je od 3-15.IX 1974. K a t a l o g u izdanju Galerije s predgovorom A.Bassin-a i podacima o izlagačima.

R i j e k a

MUZEJ NARODNE REVOLUCIJE

RASPOR HINKO, TOKOVINA KLASNE BORBE OD SUŠAKA DO KUBE I MEKSIKA izd. Muzej narodne revolucije u Rijeci. 225 strana i reprodukcije u tekstu. Uredio Uređivački odbor. Rijeka, 1973.g.

Knjiga Raspora je prikaz revolucionarnog radničkog pokreta i rada KPJ od 1919 do 1936.godine u Sušaku i okolici i prijevod njegove dvije brošure sa španjolskog jezika. Prva ima naslov Narodi Jugoslavije bore se za slobodu, a druga Jugoslavenski NOP i Maršal Josip Broz Tito. Knjiga daje uvid kako su se Jugoslaveni izvan domovine, a među njima i Raspor, borili za pobjedu NOP-a i ostvarenje njegovih ciljeva. Predgovor knjizi napisao dr V.Antić.

NAUČNA BIBLIOTEKA

Podružnica za Istru Povijesnog društva Hrvatske u Puli i Naučna biblioteka u Rijeci organizirali su izložbu kopija istarskih fresaka, Galliana Z a n k a, restauratora Arheološkog muzeja Istre u Puli. Izložbom, organiziranom u povodu

500. obljetnice rada majstora Vincenta iz Kastva, pružen je uvid u srednjovjekovno zidno slikarstvo sa područja Istre u rasponu od XI do XVI vijeka. K a t a l o g u izd. Podružnice za Istru PDH-Pula u opremi i sa tekstom Vesne Jurkić, sa drži i 2 reprodukcije. Pozivnica. Plakat. Izložba je prikazana od 2. do 13.VII 1974.

POMORSKI I POVIJESNI MUZEJ HRVATSKOG PRIMORJA

Izložba pokladnih maski iz zbirke Etnografskog muzeja u Zagrebu i muzeja u Mohaču prikazana je tokom VI 1974. Pozivnica.

R i j e k a

LABINSKA REPUBLIKA 1921. GODINE, Zbornik radova, izd. Sjeverorojadranski institut JAZU, Rijeka, 1972.god. Urednici, akademik Vladislav Brajković i Vjekoslav Bratulić. 410 strana.

Pod pokroviteljstvom JAZU Zagreb, u Rabcu je održan znanstveni skup u povodu proslave 50-godišnjice "Labinske Republike" 23.III 1971. Organizacija znanstvenog skupa bila je povjerena Sjeverorojadranskom institutu za etničke odnose, historiju i ekonomiju JAZU u Rijeci. U Zborniku su objavljeni referati i koreferati podneseni na savjetovanju te ona saopćena u toku diskusije, koja predstavljaju veću cjelinu. Predviđeno je objavljivanje svih tekstova i na talijanskom jeziku.

R o v i n j

ZAVIČAJNI MUZEJ

Ars Histriae IV - izložba dometa o likovnom stvaralaštvu Istrana danas, prikazana je u IV mjesecu 1974.god., prvo u Rovinju, zatim u Labinu, Piranu, Pazinu i Puli. K a t a l o g su zajednički izdali, Zavičajni muzej Rovinj, Narodni muzej Labin, Gradska galerija Piran, Izložbeni salon Pula i Etnografski muzej Istre Pazin. Urednici kataloga su E.Budicin, A.Curto, S.Mehora i A.Pauletić. Predgovor Vlado Bužančić. Paralelan prijevod teksta na talijanski i slovenski jezik. Slijede kratki biografski podaci o autorima izlagačima sa popisom izložaba i nagrada te kataloški podaci uz 1 reprodukciju za svakog autora. I ovi podaci su prevedeni na slovenski i talijanski jezik. Pozivnica. Plakat.

Izložba keramike, Hannelore S c h w a b e n i t z, prikazana je u Rovinju od 17.30.VI 1974., a od 6.VII 4.VIII 1974. u Narodnom muzeju Labin. K a t a l o g u izd. muzeja u kojima je izložba prikazana, uredili E.Budicin, A. Curto, A.Pauletić. Predgovor, Darko Venturi, 2 reprodukcije. Paralelan tekst i na talijanskom jeziku. Pozivnica. Plakat.

- Izložba kolekcije, 76 umjetničkih djela, poklona ~~Margarete~~ i Zlatka Kneževića Modernoj galeriji muzeja, ~~praćena~~ je katalogom u izd. Zavičajnog muzeja. Pored uvodnog teksta A. Pauletića katalog sadrži opsežne kataloške podatke i 2 reprodukcije. 22.VI-30.VI 1974. Pozivnica. Plakat.

- Izložba, Hansa Binza, slikara iz Švicarske, prikazana je od 2-16.VI 1974. Informativni katalog u izdanju Muzeja, uredili E. Budicin, A. Curto i A. Pauletić. Sadrži predgovor Alda Moresia, biografske podatke i 2 reprodukcije. Prijevod kataloga na talijanski jezik. Pozivnica. Plakat.

- Izložba slika, Zore Matić, prikazana od 1.VII-20.VII 1974. praćena je katalogom u izd. Zavičajnog muzeja sa predgovorom Josipa Depola i popisom dosadašnjih izložbi i nagrada slikarice. 2 reprodukcije. Katalog uredili, A. Curto i A. Pauletić. Pozivnica. Plakat.

- Samostalna izložba slika Rajka Dragičevića, postavljena u Balama, prikazana je od 14-25.VII 1974. Informativni katalog u izd. Muzeja sa podacima o izlagачu i katalogom radova. Pozivnica. Plakat.

- Tokom srpnja-kolovoza 1974. izložba skulptura, Branka Ružića, prikazana je i u Puli, Izložbeni salon i u Labinu, Narodni muzej. Katalog u izd. Zavičajnog muzeja Rovinj pratio je izložbu u navedenim mjestima. Urednici kataloga, A. Curto i A. Pauletić, predgovor Željka Čorak, 3 crnobijele reprodukcije. Katalog je dopunjen biografskim podacima o izlagачu, popisom nagrada, važnijih skupnih izložbi i popisom 27 izloženih djela. Pozivnica. Plakat.

- Tradicionalna godišnja izložba Rovinjske umjetničke kolonije naslova "Umjetnička kolonija Rovinj" prikazana je od 25.VII-15.VIII 1974. Katalog izdanje Muzeja uredili E. Budicin, A. Curto i A. Pauletić. Predgovor katalogu, Fadil Hadžić, slijedi popis izloženih radova (60). Izložbu je postavio Egidio Budicin. Prijevod teksta kataloga na talijanski jezik. Pozivnica. Plakat.

- Izložba grafika, Prvoslava Djordjevića, prikazana od 19.VIII 1974. praćena je katalogom izdanjem Muzeja s predgovorom Vide Jocić. Sadrži 4 kolor i 4 crnobijele reprodukcije. Na kraju kataloga dati su biografski i kataloški podaci. Katalog je likovno uredio Prvoslav Djordjević. Postava izložbe, A. Pauletić, A. Curto. Prijevod teksta na talijanski jezik. Pozivnica. Plakat.

Akad. slikar grafičar, Renato Percan, izlagao je crteže od 10-20.VIII 1974, naslova "Izvorišta". Katalog izdanje Muzeja, kojega su uredili E. Budicin, A. Curto i A. Pauletić. Predgovor napisao M. Sinčić. 2 crnobijele reprodukcije. Pozivnica. Plakat.

Tradicija izlaganja likovnih djela na otvorenom prostoru u Ulici Griziji u Rovinju, nastavljena je i ove godine u toku VIII mjeseca. Izložbu su organizirali, Umjetnička kolonija Rovinj, Turističko društvo i Zavičajni muzej Rovinj. Tiskan je katalog s popisom izlagača i dobitnika nagrade "Grisia 73". Prijevod kataloga na talijanski jezik. Pozivnica. Plakat.

Izložba 120 eksponata načinjenih u raznim tehnikama (ulja, pasteli, acquarelli, crteži itd.), Slobodana Vučevića, prikazana je od 17.VIII-15.IX 1974. Katalog izdanje Muzeja uredili, E.Budicin, A.Curto i A.Pauletić. Sadrži osnovne podatke o umjetniku i 2 crnobijele reprodukcije. Prijevod kataloga na talijanski jezik. Pozivnica. Plakat.

Izložba disajnera, Dženet Tumpić, prikazana je od 15-30.IX 1974. Katalog u izd. Muzeja sa kratkim uvodnim tekstom i biografskim podacima te 2 jednobojne reprodukcije, uredili; A.Curt A.Pauletić i E.Budicin. Pozivnica. Plakat.

Pod pokroviteljstvom Općinskog sindikalnog vijeća Rovinj, Muzej je postavio izložbu Radničkog kulturnog stvaralaštva u razdoblju od 23.IX-5.X 1974. Katalog izdanje Muzeja uredili, E.Budicin, A.Curto i A.Pauletić. Sadrži kratak uvod i katalog radova za 13 izlagača. Postava izložbe E.Budicin. Paralelni prijevod kataloga na talijanski jezik. Pozivnica. Plakat.

U prostorijama hotela "Eden" Muzej je postavio izložbu "Rovinj kroz umjetnički pejzaž". Katalog koji je tiskan kao Muzej sadrži pored predgovora Antona Pauletića i katalog radova. Prijevod na talijanski jezik. 25-27.X 1974. Pozivnica. Plakat.

- Komemorativna izložba u Rovinju povodom smrti akad. slikara Vilka Šeferova

Vijest o smrti Vilka Šeferova, 16.XI 1974.god. u 80. godini života u Zagrebu bolno je odjeknula i u Rovinju gdje je akad.slikar V.Šeferov bio dobro poznat i cijenjen za njegov stvaralački rad i kao dugogodišnji aktivni član i osnivač Rovinjske umjetničke kolonije 1953. godine.

Vilko Šeferov učestvovao je na svim manifestacijama likovne kolonije a 1967. godine nagrađen je "BATANOM" nagradom Skupštine općine Rovinj za slikarstvo. 1971.godine poklonjena gradu Rovinju, radi osnivanja Galerije "Šeferov", 100 svojih odabranih djela, dok je ranije poklonio, za stalnu postavu Moderne galerije Zavičajnog muzeja u Rovinju 12 radova.

U čast sjećanja na preminulog Zavičajni muzej u Rovinju je od 17.XI do 30.XI 1974. otvorio jednu komemorativnu izložbu na kojoj je izloženo 20 slika Vilka Šeferova iz fonda galerije kao presijek njegovog 20 godišnjeg rada u Rovinju i Istri među kojima se nalazi njegova prva (1953) i posljednja slika (1973) ostvarena u Rovinju. Izložbu je posjetio veliki broj građana i školske omladine.

A.Pauletić

Otvorena za javnost knjižnica i čitaonica Zavičajnog muzeja u Rovinju

28.XI 1974. u čast Dana Republike, otvorena je u Rovinju knjižnica i čitaonica Zavičajnog muzeja u Rovinju. Svečanom otvorenju su prisustvovali i rukovodioci društveno političkih organizacija komune, kojima se u svom pozdravnom govoru obratio direktor ustanove Pauletić Anton izražavajući zahvalnost radnog kolektiva muzeja za svu moralnu i materijalnu pomoć koju su pružali radi ostvarenja tog značajnog zadatka a naročito Općinsko sindikalno vijeće i Općinska konferencija SSRN.

Knjižnica u Rovinju bila je osnovana još 1852. godine darovnicom kanonika iz Barbane Pietra Stancovicka koji je ostavio svoju bogatu biblioteku gradu Rovinju gdje se je u mladim danima školovao. Nakon njenog sređenja bila je prvi put otvorena za publiku 3.I 1859.god. i tada je bila prva javna biblioteka u Istri a sve do 1945. radi kao gradska biblioteka "Stancovichiana" uz nekoliko godina prekida rada za vrijeme I i II svjetskog rata. Od početnih 4000 svezaka do 1945. raznim darovnicama prof dr Antonio Ive Spangia i dr. biblioteka je brojila 12 900 svezaka. U poslijeratnom razdoblju biblioteka je vrlo kratko vrijeme radila 1951-1952 bez ikakvih prinova. U međuvremenu od njenog starog sjedišta u zgradi Općine bila je preseljena na razna mjesta u tri navrata dok nije 1958. preseljena u zgradu tada zatvorenog Muzeja. Ponovnim otvaranjem muzeja 1962. godine rješenjem skupštine općine Rovinj ona je predana Muzejskog zbirci Rovinj kao biblioteka muzeja. Od tada ona je i sređivana, pronađene su stare knjige inventara koje su omogućile spremanje kataloga. Stari crvotočni ormani za knjige zamjenjeni su novim metalnim policama i nabavljen je inventar za čitaonicu sa 60 sjedećih mjesta. Čitaonica je uređena u produžetku zgrade Muzeja u bivšem Domu kulture gdje je Muzej dobio još tri velike dvorane ukupne površine 280 m². Biblioteka je 1.IX 1973. godine dobila svog knjižničara te je tako rješen i kadarski problem. Danas biblioteka muzeja od početnih 5960 brojeva inventara sa 12 900 svezaka ima 16 453 brojeva inventara sa preko 30 000 svezaka razne stručne, naučne i dr. literature, mahom pokloni raznih institucija među kojima je komplet poslijeratnih izdanja JAZU. Otvaranje knjižnice i čitaonice Muzeja za javnost, Rovinj je konačno donekle rješio pitanje javne knjižnice i čitaonice u gradu koja je od 1958.god. do danas bila takoreći zatvorena za sve.

Anton Pauletić

S a m o b o r

SAMOBORSKI MUZEJ

Izložba postavljena u čast 8.marta, radova Marte Makanec- Filipčić i Georgine Jurisha, praćena je informativnim katalogom u izd. Muzeja, sa kraćim predgovorom i popisom izloženih slika i keramike. 1 re-produkcija.

- Izložba slika, studija i crteža, slikara Franje H o e t i - a, prikazana je od 16-31.III 1974. Informativni k a t a l o g u izd. Muzeja, pored biografskih podataka o dosadašnjim izložbama donosi izvode iz likovnih kritika nekoliko autora. Kataloški podaci i nekoliko reprodukcija.

- Izložba kiparskih radova, grafika i crteža, Koste Angelija - R a d o v a n i j a, održana je od 13-27.IV 1974. K a t a l o g u izd. Muzeja s predgovorom V.Bužančića, kataloškim popisom izloženih radova i kratkim biografskim podacima o izlagачu, praćen je sa 2 reprodukcije.

- Izložba slika, keramika (tanjuri i minijatura) i modelirane keramike, Ljerke N j e r š, prikazana je od 5-20.V 1974. K a t a l o g u izd. Muzeja s predgovorom Jure Stubičanca, biografskim i kataloškim podacima i 2 crnobijele reprodukcije.

- Tradicionalna izložba umjetničko-zanatskih dostignuća poduzeća "Sjaj" iz Samobora (kristal), prikazana je od 15-22.IX 1974. Pozivnica sa brojnim reprodukcijama izložaka.

S a r a j e v o

ZAVOD ZA ZAŠTITU SPOMENIKA KULTURE BiH

Prilog Republičkog zavoda na zaštitu spomeničkih urbanih cjelina na cijelom području Bosne i Hercegovine vrijedan je priznanja. Od posebnog interesa je zaštita P o č i t e l j a koji sam po sebi znači najbolje očuvanu urbanu cjelinu - "Muzej arhitekture i urbanizma Hercegovine". Generalni plan i projekt za zaštitu i revitalizaciju Počitelja izrađen od ing. arh. Vjekice Stanković, primljen je kao magistarski rad na post-diplomskom studiju u Međunarodnom centru za konzervaciju i restauraciju u Rimu. U posljednjih deset godina obuhvaćen je niz objekata koji su namijenjeni turizmu. Danas je Počitelj najinteresantniji turistički faktor u BiH. - Zaštita kulturno-historijske zone T r a v n i k a i stručna pomoć Zavoda nastojanju općine Travnik za revitalizaciju "starog Travnika" urodila je dobrim rezultatom. - U Zavodu izrađena je studija revitalizacije Jajca. Izrađen je plan sa prikazom valorizacije i stupnja zaštite.

A.B.

ZEMALJSKI MUZEJ

Kao vanredno uspješno sredstvo muzejske propagande izdao je Muzej seriju razglednica u koloru i u crno-bijeloj tehnici. U koloru izašla je serija razglednica sa motivima iz dvorišta muzejske zgrade sa stećcima i snimke enterijera u etnografskoj zbirci (nekoliko snimaka "turske sobe" koja je naročito interesantna za strane turiste). U crno-bijeloj tehnici (6 motiva) i u koloru (1 motiv) izdana je serija razglednica sa dioramama iz prirodoslovne zbirke muzeja. - Opravdanost

ovakovog načina muzejske propagande pokazuje interes posjetilaca za ove razglednice.

A.B.

S i s a k

MUZEJ SISKI Galerija

Izbor grafičkih listova i akvarela, prikazan na izložbi "Vedute Zagreba XIX st.", pripremili su Galerija muzeja Siska i Muzej grada Zagreba. K a t a l o g s kraćim prikazom izložbe, Nade Premrl, kataloškim podacima, izd. Muzej grada Siska. Izložbu su postavili, B.Čačić i F.Mrzljak. XII/1973.

Izložba crteža i slika, Drage I v a n i š e v i ć a, prikazana je od 10.25.I 74. Nakon otvorenja izložbe održan je recital poezije D.Ivaniševića u prostorijama Studentskog kluba. Pozivnica katalog.

Izložba, grupe slikarica, postavljena u čast 8.marta, rezultat je specifičnog formiranja likovnih stvaralaca van likovnih akademija. K a t a l o g u izd. Muzeja Siska, uredili, Mrzljak i Čačić. Sadrži kataloške i biografske podatke šest slikarica izlagača, te jednu reprodukciju. III/74.

GALERIJA MUZEJA Odjel revolucije

U okviru Majskog festivala kulture Sisak 1974. postavljena je izložba naslova "Izvorni stvaraoči sisačke regije". Pozivnica. V/74.

Izložba "Kongresi Saveza komunista Hrvatske" koju je pripremio Muzej grada Zagreba prikazana je od 20.VI 5.VII 1974. Pozivnica.

Izložba Muzeja revolucije naroda Hrvatske Zagreb naslova "Kulturni rad u NOB-i", prikazana je od 19-30.IX 1974. Pozivnica.

MUZEJ SISKI Galerija

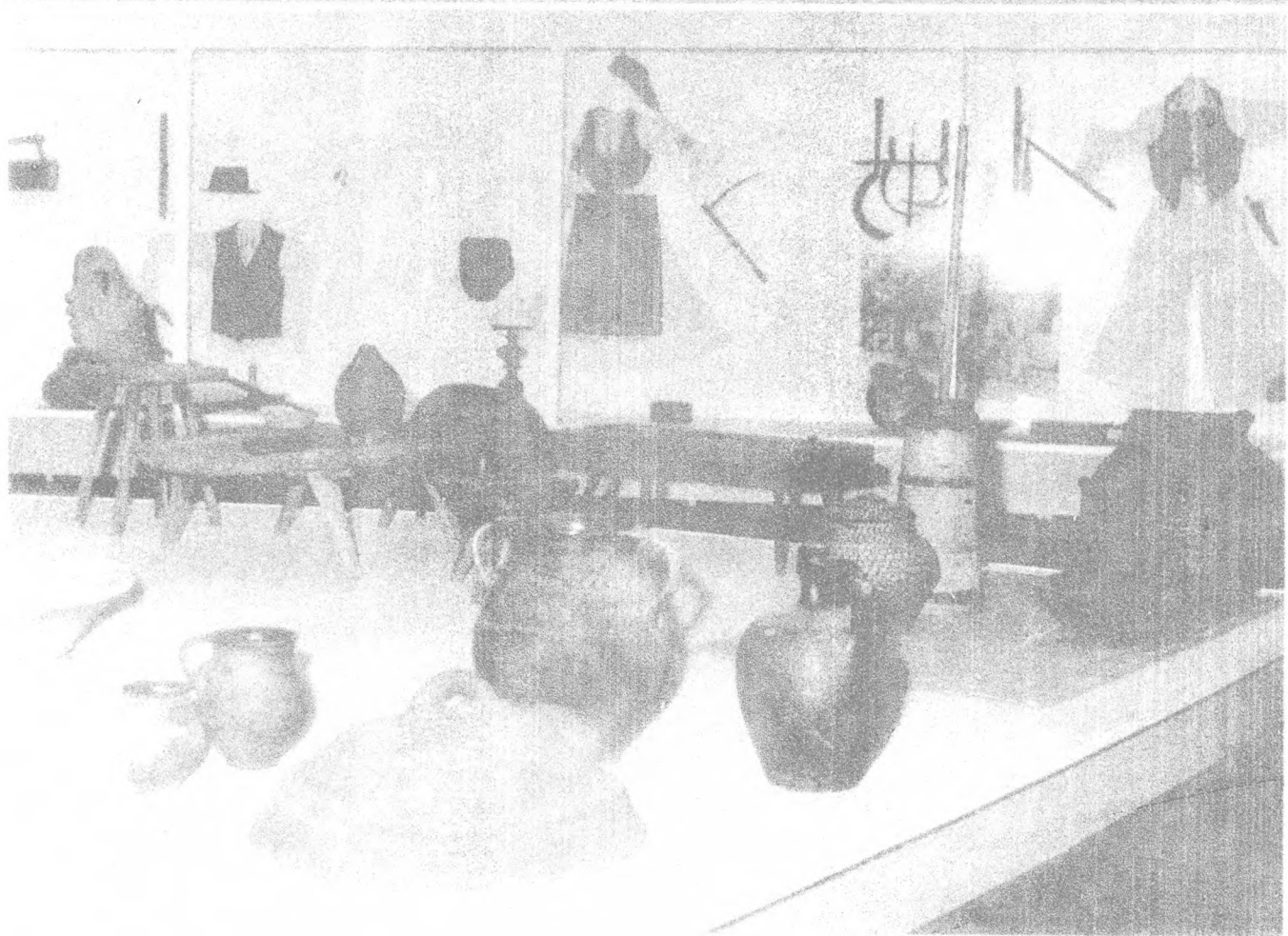
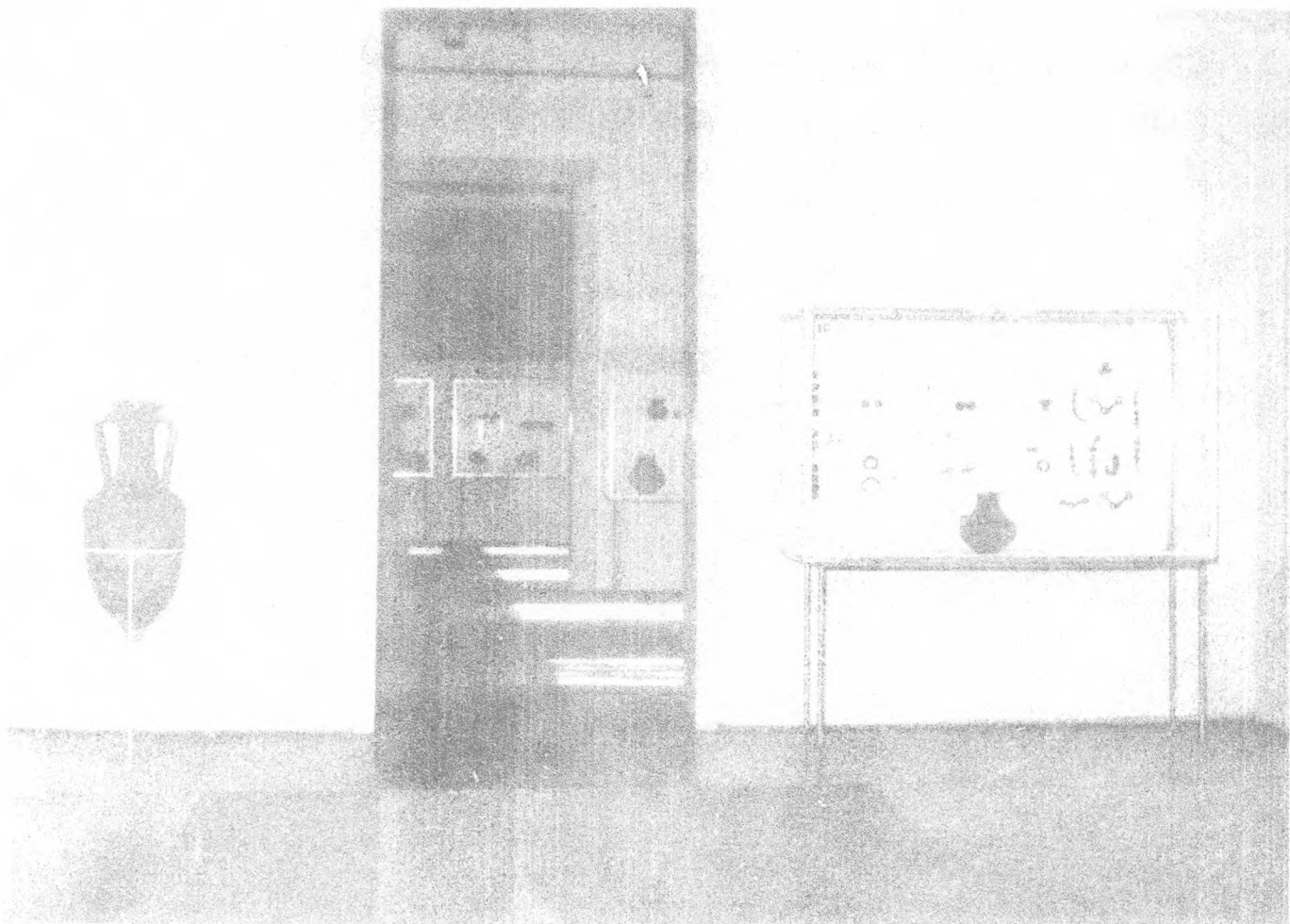
Izložba akad.slikarice, Lidije K a š p a r - S t r a n i ć, prikazana je u razdoblju od 3-15.X 1974. Pozivnica.

S k o p j e

MUZEJ NA GRAD SKOPJE

U suradnji sa Železničko transportno pretprijatie Skopje, Železničkim muzejem Beograd, Muzej na grad Skopje pripremio je izložbu "100 godini železnici vo Makedonija". Informativni k a t a l o g u izd. Muzeja na grad Skopje. Pozivnica.

Gradski muzej Sombor

U zgradi muzeja uređuje se laboratorij i radionice za konzervaciju i restauraciju muzejskih predmeta iz metala i keramike. Prostor koji se uređuje obuhvaća 90 m² sa mogućnos tima znatnog proširenja za uređenje laboratorija i radionica za druge vrste muzejskih predmeta. Laboratorij je opremljen sa naj suvremenijim tehničkim sredstvima a uređen je po projektu ing. Đorđine Gabričević, konzervatora Narodnog muzeja u Beogradu. U Skopju postoji manja radionica, uređena na prostoru od cca 30 m², za konzervaciju i restauraciju slika na platnu i drvetu. Ova radionica sa uspjehom je vršila zaštitu ove građe. Sa uređenjem specijaliziranih laboratorija i radionica postepeno se izgrađuje kompleksna radiona za konzervaciju i restauraciju muzejske građe sa suvremenom tehničkom opremom za potrebe svih muzeja i zavoda Makedonije.

A.B.

MUZEJ NA SOVREMENATA UMETNOST

Muzej je 11.II 1974. proslavio desetgodišnjicu svoga postojanja. Za ovo vrijeme, prema riječima direktora Borisa Petkovskog, ova institucija je priredila 205 izložbi, od kojih su 83 bile posvećene makedonskoj umjetnosti. Petnaest izložbi muzej je priredio u inozemstvu a jedanaest manifestacija likovnih umjetnosti održano je u radnim kolektivima. Osnivanje muzeja pomogli su, pored domaćih, i likovni umjetnici iz cijelog svijeta, solidarizirajući se sa stanovnicima Skopja koje je pogodio katastrofalni potres. Muzej danas raspolaže sa 2.572 umjetnička djela. U prostorijama ovog muzeja održava se svake godine Svjetska galerija karikature, kao i izložbe umjetničke fotografije, izložbe inozemnih umjetnika i drugo.

- Kao odgovor na izložbu naše suvremene umjetnosti koja je organizirana prošle godine u Jašiju i nekim gradovima Moldavije /SR Rumunija/ prikazana je izložba slika, crteža i skulptura slikara iz Moldavije. Izložena djela nastala su u posljednjoj godini rada rumunskih slikara ove pokrajine. II 1974.

- Izložba "100 del na sovremenata hrvatska umetnost", likovnih djela iz fundusa zagrebačke Moderne galerije, prikazana je tokom XI i XII mjeseca 1974. Pozivnica.

PRIRODNJAČKI MUZEJ

U Berlinu, DDR, izašao je kao interna publikacija Instituta za specijalnu biologiju izvještaj Ilse Jahn o studijskom posjetu Prirodnjačkom muzeju u Skopju. "Bericht über die Studienreise in der SFR Jugoslawien..."

Slavonska Požega

MUZEJ POŽEŠKE KOTLINE

U suradnji s Galerijom likovnih umjetnosti iz Osijeka a pod pokroviteljstvom Muzičkog festivala Slavonije Muzej je pripremio izložbu "Slavonski motivi i pejzaži iz baštine slavonskih slikara". K a t a l o g u izd. Muzeja s predgovorom B.Balen i kataloškim podacima. 12-23.VI 1974. Pozivnica.

- Samostalna izložba crteža, ulja i kolaža Ivana N e m e t a iz Križevaca prikazana je od 29.IX-6.X 1974. K a t a l o g sa predgovorom Aleksandra Dagalića, kataloškim i biografskim podacima i dvije crnobijele reprodukcije.

Slavonski Brod

MUZEJ BRODSKOG POSAVLJA-Izložba u radnom kolektivu "Djuro Djaković"

Izložba "Brod-arheološki lokalitet", koju je Muzej prikazao u poduzeću "Dj.Djaković" povodom 45 obljetnice smrti revolucionara Dj.Djakovića, Prvog svibnja praznika rada, 25 svibnja Dana Mladosti i u čast Desetog kongresa SKJ, jedinstvena je iz nekoliko razloga. Po prvi puta se jedan vrijedan muzejski postav nalazi u tvorničkom krugu a Muzej Brodskog Posavlja po prvi puta prezentira izložbu arheoloških nalaza. K a t a l o g u izd. Muzeja pruža pored uvoda Davora Soha i informativnog teksta Jesenke Miškin iscrpne kataloške podatke o izložbenim eksponatima, dvije reprodukcije plana sa naznačenim arheološkim nalazištima. Organizacija izložbe: Milena Nedeljković i Zorica Hrvaćanin; idejni i likovni postav izložbe:A.Zvonimir Toldi. 23.IV-23.V 1974. Pozivnica.

MUZEJ BRODSKOG POSAVLJA

U povodu 29.godišnjice oslobođenja Slav.Broda, prikazan je ciklus radova "Stari Bar", Vasilja Petrovića Antipova, rađen u kombinaciji crteža, tempere i akvarela. Radovi Antipova jedini su dokumenti, svjedočanstva prošlosti Slavenskog Broda. K a t a l o g u izd. Muzeja pored kraćeg **uvodnog** dijela sadrži opširne kataloške podatke za 104 izložena rada. Autor izložbe je Milena Nedeljković. Pozivnica. 20.IV-20.V 1974.

MUZEJ BRODSKOG POSAVLJA - Centar za kulturu

U povodu I susreta profesionalnih kazališta Hrvatske u Spomen domu "Djuro Salaj" otvorena je samostalna izložba slika akad.slikara Ivana Hermana. K a t a l o g u izdanju organizatora izložbe sa biografskim podacima i izvodima iz likovnih prikaza o njemu. 28.IX-10.X 1974.

MUZEJ BRODSKOG POSAVLJA

Izložba crteža i karikature Nedeljka Dragića, prikazana je od 21.X-5.XII 1974. Pozivnica. Plakat.

S m e d e r e v o

MUZEJ U SMEDEREVU

Gradska narodna biblioteka i Muzej, prikazali su izložbu "Rukopisne i štampane knjige od XV do XVIII veka", knjige, listine i arhivarije iz svojih fondova. Izložba je bila sređena kronološko tematski prema tome da li je tekst izveden rukopisom ili putem štampe, na pergamentu ili papiru. Katalog izložbe izd. Gradske narodne biblioteke. Priprema kataloga i postav izložbe uz opsežni uvodni dio Leontija Pavlovića. Naslovna strana kataloga i aranžiranje izložbe, Milenko Ostojić. Pozivnica. II 1974.

- Izložba naslova "Slike Nadežde Petrović i njenih suvremenika" organizirana u okviru suradnje Umetničke galerije "N.Petrović" u Čačku i Muzeja u Smederevu, prikazana je od 7-27.III 1974. Katalog u izd. Muzeja u Smederevu sa uvodnim tekstom Stevana Sekovanića koji je i pripremio katalog te postavio izložbu. Likovna oprema kataloga, Milenko Ostojić. 4 crno-bijele reprodukcije. Pozivnica.

- Izložba djela stalnog Fonda za unapređenje stvaralaštva mladih umetnika likovnih i primenjenih umetnosti, prikazana od 30.III-25.IV 1974. Praćena je katalogom u izd. Muzeja sa opširnim biografskim i kataloškim podacima, koje je sakupio Vladeta Vojinović, u opremi Milenka Ostojića. Pozivnica.

- Za ovogodišnji praznik rada Prvi svibnja, široj javnosti je predstavljeno 17 likovnih stvaralaca amatera. To je prva izložba ovakve vrste u Smederevskom muzeju. Katalog u izd. Muzeja uredio Dr Leontije Pavlović, oprema i postavka izložbe Milenko Ostojić. 26.IV-28.V 1974. Pozivnica.

- Izložba slika pjesnika i slikara Djure Jakšića prikazana je tokom IX mjeseca 1974. Izloženo je 37 platna u ulju iz cjelokupnog slikarevog opusa. Na otvorenju izložbe o slikarskom opusu Jakšića govorio je dr Leontije Pavlović, upravitelj Muzeja. Pozivnica.

S o m b o r

GALERIJA MILAN KONJOVIĆ

Izveštaj o radu za 1973. godinu i prvu polovinu 1974.

Galerija Milan Konjović osnovana je u siječnju 1965. godine kao samostalna i samoupravna radna organizacija, rješenjem Skupštine Opštine Sombor. Cilj osnutka je da svojim

radom upozna javnost sa zbirkom umjetničkih radova Milana Konjovića, koju je on darovao svome rodnom gradu. Galerija služi isključivo za izlaganje djela M. Konjovića. Na dan svečanog otvorenja 10. IX 1966. god. kolekcija Galerije se sastojala od 500 poklonjenih radova iz vremenskog razdoblja od 1913 do 1962. godine - crteža, slika, akvarela, pastela, tapiserija. U razdoblju od 1966. do kraja 1973. god. osnovni legat od 500 radova povećan je sa 186 umjetnikova rada. Upoznavanje javnosti sa djelom slikara vrši se putem kronoloških i povremenih tematskih izložaba. Rad Galerije u 1973. godini obilježen je akcijama od kojih navodimo samo neke:

- obogaćen je fond Galerije putem poklona autora sa 17 uljanih slika M. Konjovića
- razvijena je suradnja sa velikim brojem srodnih ustanova u zemlji i inozemstvu
- organizirano je 5 izložbi: 2 u Galeriji (IV stalna postava i Jubilarne izložbe Milana Konjovića) 2 izložbe u gradovima SR Srbije, SR Hrvatske i SR Crne Gore i jedna izložba u inozemstvu (Prag, ČSSR)
- Galerija je izdala Monografiju figuralnog djela M. Konjovića "Ljudi", povodom umjetnikove 75 godišnjice i k a t a l o g Jubilarne izložbe.
- nastavljeno je sa prikupljanjem i sistematiziranjem dokumentarne građe o umjetničkoj ličnosti M. Konjovića. Posebno je pripremljen materijal za veliku Jubilarnu izložbu Milana Konjovića.

U prvom polugodištu 1974. god. u Galeriji je dopunjena kolekcija slika putem poklona autora. Umjetnik je darovao 28 svojih uljanih slika, uglavnom radova iz ranijeg razdoblja. Novopoklonjeni radovi evidentirani su u ulaznom inventaru Galerije. U toku 1974. stručno je obrađeno oko 50 radova iz fonda Galerije (obrada u inventarskoj knjizi, na lisnim kartonima, fotografije itd). Također je formirana fototeka negativa tj. filmova svih uljanih slika koje Galerija posjeduje. Tokom cijelog polugodišta skupljao se i dokumentacioni materijal koji se odnosi na slikara i njegovo djelo. Realizirana je V postavka slika Konjovića (25. V 1974.) Prema koncepciji Galerije svaka postavka je kronološka. Za ovu V odabrano je 49 slika iz razdoblja od 1914-1973. godine. Galerija je obavila stručne poslove izbora i obrade materijala za izlaganje na grupnim izložbama. Galerija je do 1974. godine izdala slijedeće vrlo dobro opremljene publikacije brojnim kolor i jednobojnim reprodukcijama:

- Katarina Ambrozić-Milan Konjović, Monografija, 1965.
- Galerija M. Konjović-Katalog Prve postave, 1966.
- Galerija M. Konjović-Katalog Druge postave, 1968.
- Radni čovek i red u delima Milana Konjovića, Katalog tematske izložbe, 1969.
- Galerija Milan Konjović, Katalog Treće postavke, 1971.
- Žena i cveće, Katalog tematske izložbe 1971.
- Milan Konjović, Ulice i trgovi Sombora, Katalog tematske izložbe, 1972.
- K. Ambrozić, Milan Konjović (Ljudi, Monografija) 1972.
- Milan Konjović, Akvareli i tempera, Katalog tematske izložbe, 1973.

- Konjović 75 - Slikarstvo gesta i akcije, Katalog jubilarne izložbe 1973.

Galeriju vodi kustos, Irma L a n g, koja je i uredila veći dio navedenih izdanja.

- Izložba slika Milana Konjovića naslova "Meditativni trenuci"-enterijeri i mrtve prirode iz 1963-64.godine, otvorena je u čast 30.godišnjice oslobođenja Vojvodine. XI 1974. Pozivnica.

SALON LIKOVNE JESENI

Komemorativna izložba djela, prošle godine preminulog akad.slikara i kipara, Eugena K o č i š a, iz Sombora, prikazana je u XII 73. Izloženi su portreti i poprsja te crteži iz prirode.

- Izložba slika, dekorativne tapiserije, crteža i skica za dekorativnu tkaninu, priredila je slikarica iz Beograda Tanja T a r n o v. III 74.

S p l i t

Zusja Efron - Duško Kečkemet: Židovsko groblje u Splitu, Split 1973.g.

U povodu 400.godišnjice osnivanja svoga groblja na Marjanu Židovska općina u Splitu izdala je publikaciju. Samo groblje zaštićeno je kao spomenik kulture prve kategorije. Godina 1573. siguran je dokaz postojanja židovskog groblja na Marjanu, ali je originalni dokumenat uništen 1942.god. kada su talijanski fašisti opljačkali i spalili mnoge dokumente židovske općine. Groblje je još jedan dokaz doprinosa Židova povijesti i kulturi njihova grada. Split se može pohvaliti da je u svojoj povijesti pokazao visok stupanj rasne i vjerske snošljivosti. Knjižica ima tri dijela i na kraju rezime na engleskom jeziku. Autor prvoga i trećega poglavlja jest dr Duško Kečkemet, koji je 1971 g.izdao knjigu "Židovi u povijesti Splita", u kojoj je pisao i o groblju. Direktor muzeja u Ein Harodu, Zusja Efron, napisao je drugo poglavlje. Efron je boravio u Splitu prije sedam godina i tada je temeljito pregledao židovsko groblje, napravio iscrpnu fotodokumentaciju i detaljno istražio natpise na grobovima. On kaže da marjansko groblje zauzima posebno mjesto u Jugoslaviji. Najzanimljiviji je monogram, jedini ukras na desecima nadgrobnihi ploča u Splitu iz XVIII i XIX st., a on nije nigdje dosad pronađen.

I.Ml.

ETNOGRAFSKI MUZEJ

Izložba naslova "Narodna umjetnost na drvu" prikazana je u toku III 1974. Pozivnica.

GALERIJA UMJETNINA

Samostalna izložba slika istaknutog zagrebačkog slikara mlađe generacije, Ive Friščića, prikazana je tokom III 1974.

- Ivan Lacković Croata, danas jedan od najpoznatijih umjetnika suvremene svjetske naivne umjetnosti, izlagao je od 20.V-5.VI 1974., nakon četiri godine ponovo pred splitskom publikom, svoje radove, pretežno ulja sa motivom zimskih krajolika i crteže iz novog opusa. Katalog tiskan uz izložbu sadrži predgovor Krune Prijatelja, biografske podatke o Lackoviću i popis značajnijih samostalnih i kolektivnih izložaba te 5 kolor i jednu crnobijelu reprodukciju. "Govoreći o Lackovićevom slikarstvu, kako piše K.Prijatelj u predgovoru kataloga, trebalo bi na posebni način zadržati se i na Lackoviću koloristi koji upravo svojom kromatskom skalom uspijeva još više naglasiti u svojim slikama taj magični ugođaj svojih pejzaža, te na Lackovića crtača, koji je u svojim crtežima znao postići posebnu istančanost. Ta dva vida Lackovićeve umjetnosti još više pridonose specifičnosti jednog osebujnog djela kojim je slikar, kako je sam zapisao u svojoj "Autobiografiji", želio i uspio sintetizirati "ljepotu prolaznosti života".

/Fotografija crteža I.Lackovića -
B.Biškupić/

- Izložba slika, Mehmeda Zaimovića, održana je u lipnju 1974. Pozivnica.

- Izložba crteža Ante Kuduzaa i crteža, skica i objekata Ivana Kuduzaa, prikazana je tokom VI 1974. Pozivnica.

- Izložba zagrebačkog slikara i scenografa, Željka Senčića, ulja na platnu i sekuritu, pasteli te scenografske skice, crteži i fotosi scenografskih objekata, prikazana je u toku X mjeseca 1974. Pozivnica.

MUZEJ NARODNE REVOLUCIJE

Povodom 30-godišnjice osnivanja VIII korpusa i Mornarice NOVJ priredio je Muzej izložbu "Dalmacija 1943.". Izložbu prati katalog. Zamisao i postav izložbe, tekst i sadržaj kataloga (9 dokumentarnih reprodukcija) Jelena Markovina, kustos muzeja. II 1974.

Galerija umjetnina Split

Crtež s izložbe Ivana Lackovića

UMJETNIČKI SALON

U organizaciji Umjetničkog salona, tokom III mjeseca 1974., prikazana je izložba članova zagrebačke likovne grupe "BIAFRA". Izložba je svojevrsni rezime likovnog i društvenog djelovanja ove grupe, do ovog trenutka, a izloženi su slikarski i kiparski radovi.

- Dubrovački slikar i grafičar, Lukša P e k o, izložio je četrdesetak radova, pretežno ulja te nekoliko crteža i grafika. Pozivnica. X 1974.

VOJNO-POMORSKI MUZEJ

U čast proslave 30.godišnjice boravka na Visu druga Tita i VŠ, postavljena je u Domu JNA u Splitu izložba "Vis 1944." Uz izložbu je tiskan plakat, prospekt i pozivnica. Na izložbi je bilo izloženo 220 eksponata (fotografije, dokumenti i trodimenzionalni eksponati). IX 1974.

Vojno pomorski muzej također je napravio posebnu pokretnu izložbu "Vis-1944" koja ima 42 panca s 153 eksponata (fotografije i dokumenti). Izložba je bila postavljena u Zadru, Benkovcu, Kninu, Sinju, Šibeniku, Ploča-Kopru, M.Lošinj, Senju i Dubrovniku.

Izrađena je izložba "Narodni heroji M.Spasić i S.Mašera. Ova izložba je predana kasarni koja nosi ime: "Narodni heroj Milan Spasić". Izložba će biti stalno postavljena u ovoj kasarni. X 1974.

S r e m s k i K a r l o v c i

ZAJEDNICA ARHIVA VOJVODINE

Vodič kroz fondove Istorijskog arhiva u Pančevu, četvrta je sveska u seriji "Naučno-informativna sredstva o arhivskoj građi u arhivima Vojvodine" koju izdaje Zajednica arhiva Vojvodine. U Vodiču, štampanom 1973.godine, prikazana su 503 fonda i zbirke iz razdoblja 1775-1969.godine, koji potiču iz naseljenih mjesta sa područja općine Alibunar, Kovačica, Kovin, Opovo i Pančevo, kao i nekoliko rijetkih knjiga iz XVIII st.

Fondovi i zbirke su u Vodiču izloženi kronološkim redoslijedom, prikazani po metodologiji koju je propisala Matična služba Arhiva Vojvodine. Vodič je djelo stručnih radnika Arhiva-J. Dukuljev, E.Heš, M.Koršoš, V.Rožarovski - Ristić, L.Stojković, M.Todorović i O.Trifu, i sadrži tekstove - Istorijat Istorijskog arhiva u Pančevu, Napomene korisnicima Vodiča te Vodič kroz arhivske fondove.

Pored izdanja ovoga Vodiča, upoznavanje sa arhivskom građom Istorijskog arhiva u Pančevu vrši se i putem stalnih tematskih izložbi i predavanja.

Vodič kroz arhivske fondove Istorijskog arhiva Kikinde, peta je sveska u istoj seriji kao i prethodna a u izdanju Zajednice arhiva Vojvodine, štampana 1974. godine. Vodičem su obuhvaćeni svi arhivski fondovi koji su se nalazili u Istorijskom arhivu u trenutku završavanja rukopisa Vodiča, bez obzira na značaj, količinu, starost i sređenost arhivske građe. Također je primjenjen u radu izlaganja kronološki princip. Na kraju Vodiča su i pregledni registri fondova (abecedni, topografski, predmetni). Sadržaj Vodiča predstavlja istovremeno kronološki registar arhivskih fondova. Autori ovog opsežnog rada su stručnjaci Arhiva - B. Andruš, I. Rebel, K. Sekulić i D. Šargin. U uvodnom dijelu dat je opširan historijat Arhiva Kikinde uz opsežne napomene korisnicima Vodiča.

S v e t o z a r e v o

GALERIJA SAMOUKIH LIKOVNIH UMETNIKA

Samostalna izložba 46 skulptura hrvatske izvorne umjetnice Frančiške Petelinšek, prikazana je u III mjesecu 1974. Katalog u izdanju Galerije, pripremila i napisala predgovor, Milica Maširević. Tekst je preveden i na engleski jezik. Brojne reprodukcije i kataloški podaci.

- Prva samostalna izložba 9 samoukih likovnih umjetnika iz Svetozareva, prikazana je u III mjesecu 1974. u suradnji sa Festivalnim odborom "Dani komedije" Svetozarevo. Izloženo je 39 slika nastalih u razdoblju od 1970-1973. godine. Katalog s predgovorom Milice Maširević, voditelja Galerije i kataloškim podacima te reprodukcijama izdala Galerija. Prevod kataloga na engleski jezik.

- Samostalna izložba slika, Miše Bireša, jednog od pionira "Kovačičke škole" naivnog slikarstva, prikazana je u IV 1974. godine. Katalog izdanje Galerije sa predgovorom M. Maširević i u njenoj likovnoj opremi, kataloškim podacima sa 36 izloženih slika i brojnim kvalitetnim reprodukcijama. Prevod kataloga na engleski jezik.

- Samostalna izložba slika, slovenskog samorastnika, Antona Plemlja, održana u V 1974., opremljena je i dobrim katalogom izdanje Galerije sa opširnim predgovorom Milice Maširević i kraćim izvodima iz prikaza izložbi Plemlja, 15 likovnih kritičara iz Jugoslavije. 11 crnobijelih reprodukcija. Na kraju kataloga dati su bibliografski i biografski podaci uz popis izložbi na kojima je Plemlj sudjelovao i popis Galerija u kojima se nalaze njegovi radovi. Prijevod kataloga na engleski jezik.

- Samostalna izložba 29 slika Franje Mraza, uz 14 originalnih crteža iz NOB-a, mape crteža sa Omladinske pruge Brčko-Banovići i crteži (vlasništvo autora), prikazana je u svibnju 1974. Katalog sa tekstovima o slikaru brojnih domaćih i stranih likovnih kritičara, dobrim reprodukcijama i kataloškim podacima izdala Galerija. Prevod kataloga na engleski, francuski i talijanski jezik.

-- Jedna od najvećih godišnjih manifestacija naivne umjetnosti u Jugoslaviji, jesenski salon samoukih likovnih umjetnika, otvoren je 17. listopada 1974. u Svetozarevu. Ova je godina bila u znaku obilježja petgodišnjice održavanja ovakve manifestacije i petnaestogodišnjice osnivanja Galerije. Galerija, čije je osnivanje bilo uvjetovano pojavom naivne umjetnosti, na užem području Srbije, razvila je i proširila svoje djelovanje na cijelu Jugoslaviju a i izvan nje. U proteklih nekoliko godina Galerija je organizirala veći broj skupnih i samostalnih izložbi u Svetozarevu, a također i nekoliko vrlo zapaženih skupnih izložbi u inozemstvu (Belgija, Švedska, Francuska, Japan).

Ovogodišnjoj manifestaciji odazvao se rekordan broj naivnih umjetnika, tako da je žiri za tu jubilarnu izložbu odabrao 154 rada 80 slikara i kipara. Na izložbi je sudjelovalo i nekoliko istaknutih i afirmiranih naivnih umjetnika od kojih spomenimo slikare, Ivana Lackovića Croatu, Franju Mraza, Peru Mandića, Janka Brašića, Duška Jevtovića, Antuna Plemlja, Savu Sekulića, i kipare Matu Generalića, Bogosava Živkovića i Dragutina Aleksića. Na ovogodišnjem Salonu nisu bili prisutni, inače redovni sudionici, Matija Skurjeni i Milan Rašić. Izložbu prati bogato opremljen k a t a l o g, izdanje Galerije s predgovorom Milice Maširević, opsežnim kataloškim podacima o svakom izlagaču i 80 crnobijelih reprodukcija. Izložba je prikazana od 17.X-17.XI 1974.

Božo Biškupić

S k o p j e

MUZEJOT NA GRAD SKOPJE .. 25 godina Muzeja grada Skopja
/ 1949 - 1974 /

U jesen 1949. godine, odlukom Gradskog narodnog odbora, osnovan je Muzej grada Skopja, kao kompleksni muzej sa zadatkom da prikuplja, stručno i naučno obrađuje, zaštićuje, čuva i izlaže muzejski materijal sa područja Skopja i okoline. U početku je u Muzeju radio jedan kustos i jedan blagajnik a broj muzejskih predmeta iznosio je nekoliko stotina.

Za radnike, koji su, tako reći, bili bez ikakvog muzejskog iskustva, posebni je problem predstavljala muzejska zgrada. U početku nije bilo posebne zgrade, već se Muzej stalno selio iz jedne u drugu prostoriju. Do 1963. godine evidentne su četiri selidbe. Naponi za obezbeđenje izložbenih i radnih prostorija vidljivi su u 1962. godini. Stručni radnici i vanjski suradnici Muzeja radili su na planovima za realizaciju stalnog muzejskog postava. No, zemljotres od 26. jula 1963. godine, teško je oštetio muzejsku zgradu kao i veći broj muzejskih predmeta. Muzej se našao u situaciji da se ponovo seli u provizorije i da se ponovo bori za obezbeđenje zgrade i postavke. Nakon tri selidbe, 1970. godine, definitivno se uselio u bivšu Željezničku stanicu, adaptiranu za potrebe Muzeja.

Danas Muzej raspolaže sa 4 670 m² korisne površine, od kojih je 2 200 m² izložbene površine i 600 m² za depoe. U Muzeju radi 28 radnika, od kojih je 9 kustosa, jedan konzervator, 3 preparatora i dva majstora fotografskog zanata. Danas Muzej ima više od 13 600 muzejskih predmeta.

U svom 25-godišnjem postojanju, Muzej je pored istraživanja, sakupljanja i stručno naučne obrade predmeta, zaštite i čuvanja muzejskog materijala, realizirao i deset povremenih tematskih izložaba. Od 1964. godine Muzej je izdao i tri broja časopisa "ZBORNIK", koji je zbog nedostatka finansijskih sredstava prestao izlaziti. Posebno je Muzej tiskao knjigu o Skopjskom kaleu i kataloge izložaba.

12. novembra 1974. godine, u prisustvu istaknutih saveznih, republičkih i gradskih rukovodilaca, kao i veći broj javnih i kulturnih radnika Skopja, predsjednik Skupštine općine grada Skopja, Metodi Antov, otvorio je stalni postav razdoblja Socijalističke izgradnje Skopja pod naslovom "30 GODINI SLOBODNO SKOPJE", sa čime je dan prilog jubileju - 25.godišnjici postojanja Muzeja.

Autor koncepcije i realizacije je kustos Krste Bogoevski, a autor arhitektonskog rješenja je istaknuti stručnjak prof arh. Đuka Kavurić iz Zagreba.

Na površini od 411 m² izloženo je preko 1000 fotografija, predmeta, dokumenata, dijapozitiva, filmova i drugo, gdje je prikazan 30. godišnji slobodni socijalistički razvitak Skopja. U postavci su suvremena sredstva eksponiranja našla svoju primjenu. Pokretljivi panoi omogućavaju prilagođenje eksponata u prostoru po potrebi, a kinoprojektori od 16 mm i 8 mm, kao i dijaprojektori omogućavaju da se razbije monotonija koja je prisutna kod ovakve vrste izložaba. Osvjetljenje je posebno rješeno za svaki pano - sa reflektorima od 150 luksa.

U toku su pripreme za otvaranje memorijalne kuće iz NOR-a, na Bulevaru Jugoslavije bb., a u 1975. godini realizirat će se stalni postav razdoblja od dolaska Slavena na Balkan do kraja XIV stoljeća. Istovremeno se ubrzano radi na pripremama za otvaranje stalnog postava ostalih razdoblja u Muzeju, tako da će kroz tri do četiri godine biti kompletno otvoren stalni postav Muzeja grada Skopja od prahistorije do danas.

Krste Bogoevski

Š a b a c

NARODNI MUZEJ

Samostalna izložba skulptura, kipara Boška Kućanskog, prikazana je od 7-17.IX 1974. Pozivnica.

- Devetnaesta oktobarska izložba šabačkih slikara posvećena revoluciji i slobodi prikazana je od 19.X-1.XI 1974. Pozivnica.

Š i b e n i k

MUZEJ GRADA ŠIBENIKA

Izložba Društva hrvatskih likovnih umjetnika podružnice Split, prikazana je u I 1974. K a t a l o g s popisom 48 izlagača-slikara i skulptora. Pozivnica. Plakat.

- Izložba "Dalmacija 1943" Instituta za historiju radničkog pokreta Dalmacije Muzeja revolucije iz Splita, prikazana je tokom II mjeseca 1974. K a t a l o g u izd. Muzeja revolucije s telom Jelene Markovine i brojnim reprodukcijama. Pozivnica.

- Od 1-30.XI 1974. prikazana je u hotelu "Punta" Vodice, izložba "50 godina revolucionarnog pokreta u Vodicama". Muzej grada Šibenika tom izložbom se priključio proslavi 50 godina organiziranog postojanja KP i 30 godina slobode u Vodicama. Izložena dokumentarna građa podjeljena je u tri podteme, predratnu, ratnu i poratnu. K a t a l o g izdanje Muzeja s tekstom Desanke Brusić i brojnim reprodukcijama. Izbor eksponata stručna obrada i postava izložbe prof.D.Brusić, a likovna realizacija postave, Branko Lovrić. Pozivnica. Plakat.

- U povodu 30.obljetnice oslobođenja Šibenika Muzej je priredio izložbu fotografija i dokumenata naslova "Oslobođenje Šibenika 1944", od 30.X-15.XI 1974. Eksponati su izloženi na 16 panoa. K a t a l o g izdanje Muzeja s tekstom S. Grubišića i brojnim reprodukcijama, i popisom eksponata po panoima. Izbor eksponata, stručna obrada i postava izložbe prof.Slavo Grubišić, likovna realizacija postave, Branko Lovrić. Pozivnica. Plakat.

- Šibensko poduzeće "Štampa" tiskalo je knjigu "Šibenik kroz stoljeća". Izdao ju je Muzej grada Šibenika, a napisao prof. Slavo Grubišić. Povijest Šibenika od 1066. do 1921. godine prikazana je na 200 stranica i u 100 fotografija.

Edicija "Šibenik kroz stoljeća" ima tri poglavlja. U prvome je prikazan razvoj grada od prvog spomena Šibenika u poznatoj Krešimirovoj darovnici od 1.066. pa do 1.412, kada je grad pao pod vlast Mletačke Republike. "Četiristo godina mletačke vladavine" naslov je drugog poglavlja koje govori o povijesti Šibenika od 1.412. do 1796, kada su Mlečani napustili grad. Treće poglavlje prikazuje razvoj Šibenika od 1796. do 1921, to jest do godine kada je Šibenik konačno pripojen Državi Srba, Hrvata i Slovenaca.

Kako smo informirani, još uvijek se ne zna kada će biti tiskana knjiga o povijesti Šibenika od 1921. (I.M.).

Š k o f j a L o k a

LOŠKI MUZEJ

Društvo likovnih oblikovalcev Slovenije i Loški muzej, pripremili su u čast općinskog praznika, izložbu fotografija s temom "Škofja Loka ob 1000 letnici". I 1974. Pozivnica.

LOŠKI MUZEJ -- Galerija Škofja Loka

Groharjeva slikarska škola i Loški muzej, pripremili su izložbu članova VI. Groharjeve slikarske kolonije (1972), tokom III-IV 1974. Pozivnica.

LOŠKI MUZEJ

Izložba slika, Andreaža Š a l a m u n a, prikazana je tokom IV 1974. Pozivnica.

- Izložba likovnih radova, akad. slikara Marjana P l i b e r š k a i akad. kipara Viktorja P l e s t e n j a k a, prikazana je tokom VII 1974. Na otvorenju izložbe nastupili su solisti Ljubljanske opere. Pozivnica.

- Skupna izložba, akad. slikara Petera A d a m i č a i kipara samouka Franceta T a v č a r a, prikazana je u toku X 1974. Pozivnica.

- Izložba likovnih djela Pavla F l o r j a č i ć a i Veljka T o m a n a, prikazana je u XII mjesecu 1974. Pozivnica.

T i t o v o U ž i c e

NARODNI MUZEJ

Izložbu "Slikari zapadne Srbije" otvorenu u muzejskim prostorijama u vremenu od 21.I - 10.II 1974. organiziralo je Udruženje likovnih umetnika "Pivo Karamatijević" iz Titovog Užica u suradnji sa Zajednicom muzeja zapadne Srbije. Izložba je u toku 1973. godine obišla više gradova Istre u okviru kulturne suradnje i razmjene, kao i neke gradove zapadne Srbije. Pored građana Titovog Užica, izložbu su vidjeli i građani Užičke Požege, Kosjerića, Ražane, Seče Reke, kao i radnici Valjaonice bakra "Slobodan Penezić-Krcun" iz Sevojna.

Druga tematska izložba koja je otvorena u prostorijama Narodnog muzeja u vremenu od 14-28.III 1974. godine, "Bune seljaka na teritoriji Jugoslavije u XVI veku", organizirana je zahvaljujući uspješnoj suradnji sa Vojnim muzejom iz Beograda. Vrlo dokumentirana, reprezentativno pripremljena, izložba je

privukla veliku pažnju posjetilaca svojim sadržajem. Ovo tim prije što izloženi materijal pokazuje ječno značajno razdoblje u historiji hrvatskog i slovenskog naroda.

U okviru suradnje sa Domom JNA iz Titovog Užica, organizirana je izložba slika "Vojnici likovni umetnici" koju je za građane ovog grada priredila Galerija Doma JNA iz Beograda. Izložba je bila otvorena u muzejskim prostorijama u vremenu od 4.-19.IV.1974. godine. Bogatstvom izloženih eksponata /slika, skulptura i keramike/ izložba je privukla veliku pažnju užičana, pogotovo što se radilo o djelima vojnika, akademskih slikara, od kojih su mnogi postali poznati umjetnici.

Izložba "Srpska socijaldemokratska partija 1903-1919" organizirana je zahvaljujući suradnji sa Istorijским muzejom Srbije iz Beograda. Otvorena je u muzejskim prostorijama i bila dostupna zainteresiranim posjetiocima u vremenu od 30.V do 20.VI 1974. godine. Kakvo je interesiranje bilo za ovu izložbu, najbolje nam govori veliki broj posjetilaca. Pored građana Titovog Užica, ovu vrlo uspješnu prezentaciju materijala o Socijaldemokratskom pokretu u Srbiji imali su prilike vidjeti i mještani Užičke Požege.

U okviru suradnje sa Muzejom revolucije naroda Jugoslavije iz Beograda, organizirana je i otvorena u prostorijama Narodnog muzeja izložba "Revolucionarni razvoj radničke klase Jugoslavije" u okviru proslave Dana oslobođenja grada, 24.IX-7.X 1974. godine. Zbog neobično velikog interesa, koje je izazvalo obilje dobro izloženog materijala, ova izložba je prikazana i radnicima Valjaonice bakra u Sevojnu, kao i građanima Ivanjice, Arilja, i Užičke Požege.

"UŽIČKI ZBORNIK" 3/74. izašao je iz štampe krajem mjeseca studenog /XI/ u izdanju tri kulturne ustanove: Istorijskog arhiva, Narodne biblioteke i Narodnog muzeja. U ovom broju Zbornika na 584 strane objavljena su 24 rada, stručnih i naučnih radova vanjskih i svojih suradnika čija je tematika iz užičkog kraja i njegove prošlosti. Po broju suradnika i po objavljenim radovima, ovaj Zbornik je širi i obimniji od predhodnog. Po nekim mišljenjima ovo je najobimnija publikacija ovakve vrste objavljena i štampana u Titovom Užicu.

U trećem broju objavljeni su radovi: J.Bićić, Neolitsko naselje u Vranjanima kod Požege; S.Lalić, Veze starovlaških beratlijskih knezova Raškovića s Rusijom i drugoj polovini 18. veka; R.V.Poznanović, Petronije Šišo; Dr D. Todorović, Kako je nastala i šta je tražila "Sevojnička peticija"; Dr S.Ignjić, Narodni tribun račanskog kraja Sima Milošević; R.Ješić, Boravak i delatnost Dimitrija Tucovića u Užicu u leto 1903.godine; Lj. M.Veljašević, Užičani i užički kraj ratne 1914. godine; D.Bogdanović, Dnevnik jednog zemljoradnika - ratnika; Z.R.Marković, Izbori za Ustavotvornu skupštinu 28. novembra 1920. godine i KPJ u užičkom okrugu; A. Stanimirović, Neke aktivnosti užičke partijske organizacije pre kragujevačke provale i hapšenja komunista u Užicu 1937.godine; M.Avramović, Policijska provala u užičkom kraju 1940; Dr M.Borković, Stvaranje srpskog narodnooslobodilačkog omladinskog saveza u oslobođenom Užicu 17.oktobra 1941. godine; G.Škoro, Užički partizanski odred 1944. godine;

N. Blagojević, Narodna keramika u užičkom kraju; Dr Š. Cobelj, Osnovne karakteristike ishrane u moravičkom kraju; J. Molović, Naglasak užičkog govora; S. Rađović, Imena, prezimena i nadimci u Karanu; G. i M. Cvijović, Nastanak i razvoj sokolstva u užičkom kraju; Lj. A. Popović, Šematizam okruga užičkog 1871-1914.

U kulturnoj kronici Zbornika objavljen je izvještaj "Iz prosvetno-pedagoškog rada Narodnog muzeja Titovo Užice; Osvrt na neke rukopisne knjige u Istorijskom arhivu u Titovom Užicu; Izdavačka delatnost u užičkom kraju 1964-1974. i Bibliografija Momčila Tešića.

Vrijedno je napomenuti da su izlaženje ovog broja "Užičkog zbornika" omogućili svojom finansijskom pomoći Republička zajednica kulture iz Beograda i Međuopštinska zajednica kulture Titovo Užice-Užička Požega.

Svetozar Spalović

T o p o l a

ISTORIJSKI MUZEJ

U toku 1973. godine Istorijski muzej u Topoli je, pored redovne delatnosti, obavljao ili završio i sledeće akcije:

- Definitivno su završeni svi radovi na unutrašnjoj i spoljnoj rasveti crkve Mauzoleja na Oplencu, rađeni prema predlozima, skicama i projektima više od deset stručnjaka. Unutrašnja rasveta data je originalno i preko postojećih svetlećih tela, odnosno bivših mnogosvećnjaka, polieleja, odnosno horosa.

- Završeni su svi radovi na rekonstrukciji i adaptaciji kuće Petra I i izvršena je u istoj stalna postavka sa temom: "TEHNIKA IZGRADNJE I LIKOVNA DEKORACIJA MAUZOLEJA NA OPLENCU". Ovom postavkom kroz autentične kartone i materijale prikazan je put i način rada slikara koji su uzimali detalje iz 60 srednjevekovnih manastira Srbije i Makedonije i na taj način slikali određene kompozicije sa kojih je rađen, opet u posebnoj tehnici, mozaik na Oplencu. Pored ovoga na ovoj izložbi su prezentovani i pokloni crkvi - Mauzoleju datih 1912. godine prilikom njenog osveštavanja. Pokloni se sastoje pretežno u ikonama, Ruska škola i uglavnom 18. vek.

- U toku 1973. godine prezentovane su dve tematske izložbe i to od materijala ovoga Muzeja, jedna sa temom: "VOJVODE IZ USTANKA" i druga sa temom: "FRESKO SLIKARSTVO NA KARTONIMA KOJE JE SLUŽILO ZA IZRADU MOZAIKA".

- Organizovana je predstava, na prostoru ispred Karađorđevog muzeja, "Darinka od Rajkovca" prema poemi Stevana Pešića izvedena 5. jula 1973. godine od strane Beogradskih umetnika, kojoj je prisustvovalo preko tri hiljade gledalaca.

Istog dana otvorena je i stalna postavka u Petrovoj kući i jedna tematska izložba.

U toku 1974. godine, počev od 20. aprila, Istorijski muzej u Topoli radi na rekonstrukciji stambene zgrade, u kojoj je zadnje dve godine bio smešten Opštinski komitet za potrebe stalne postavke sa temom: "TOPOLA U NARODNOOSLOBODILACKOJ BORBI". Do polovine oktobra tekuće godine rekonstrukcija zgrade će biti definitivno završena za koju Istorijski muzej ulaže sopstvena sredstva.

Prema programu Muzeja ova postavka treba da bude završena do kraja 1975. godine.

- Obnovljeno je štampanje monografije "TOPOLA I OPLENAC" na srpskohrvatskom jeziku od 9000 primeraka u toku ove godine. Muzej raspolaže sa ovim monografijama i na sledećim jezicima: francuskom, nemačkom, engleskom i ruskom jeziku.

- U toku 1973. godine avgusta meseca otpočela je sa radom Slikarska kolonija u Lipovcu, nedaleko od Topole i u istoj je učestvovalo 9 akademskih slikara smeštenih kod seljaka domaćina. Ova Kolonija u 1974. godini počinje sa radom 21. septembra tekuće godine, na isti način i pod pokroviteljstvom i organizacijom Istorijskog muzeja u Topoli. Posle svake dve godine rada Kolonije organizovaće se izložbe tih radova sa posebno opremljenim katalogom, a radove će otkupljivati Republička zajednica kulture, a deo ostaje organizatoru.

U toku 1974. godine je Istorijski muzej pozajmljivao svoje materijale za tematsku izložbu "DARINKA RADOVIĆ I NJENE KĆERI" pored ostalog i Narodnom muzeju Valjevo.

Dragić Janković

T r a v n i k

ZAVIČAJNI MUZEJ - Izložbeni paviljon

Retrospektivna izložba slikarskih djela Muhameda Kulenovića (1900-1941.) prikazana je od 13-25.X 1974. Pozivnica - katalog izd. Muzeja s kataloškim popisom 22 slike i biografskim podacima. Jedna crno bijela reprodukcija.

T r e b n j e

GALERIJA LIKOVNIH SAMORASTNIKOV

Izložba 30 ulja na staklu i 14 crteža iz NOB, Franje Mraza, slikara iz Beograda, prikazana je od 26.IV-3.V 1974. Katalog u izdanju Galerije uredio Janez Gartnar. Predgovor Zoran Kržišnik, biografski podaci, kataloški popis, niz crnobijelih reprodukcija. Prijevod na engleski jezik. Izložbu je postavio ing. Damijan Mlakar. Pozivnica.

TABOR SLOVENSКИH LIKOVNIH SAMORASTNIKOV - GALERIJA TREBNJE

Pod pokroviteljstvom Staneta Dolanca u VI mjesecu 1974.god. održan je 3. sabor likovnih samorastnikov Jugoslavije. Izložba je predstavila 39 slikara i 11 kipara sa 72 slikarskih djela i 17 plastika. K a t a l o g u izdanju Galerije Trebnje uredio Janez Gartnar. Predgovor Dr Mirko Juteršek (prijevod predgovora na engleski jezik). Slijede opširne kataloške i biografske informacije o izlagačima dopunjene sa po jednom reprodukcijom svakog i fotografijom autora. Na kraju kataloga dat je popis dosadašnjih sudionika taborskih srećanja te popis darodavaca slika i plastika Galeriji Trebnje. Zasebno je dat i popis izložaba održanih u Galeriji od 1969-1974. godine. Pozivnica.

GALERIJA LIKOVNIH SAMORASTNIKOV

Izložbom slika, Josipa P i n t a r i ć a (Nova Gradiška), obuhvaćena je 41 slika-ulje na lesonitu i platnu, nastale u razdoblju od 1960-1974. K a t a l o g u izd. Galerije sa uvodnim tekstom dr Mirka Juteršeka i odlomcima iz knjige N. Tomaševića "Naivci o sebi", sadrži i biografske te kataloške podatke i reprodukcije. Prijevod teksta na engleski jezik. Urednik Janez Gartnar. Postav izložbe ing D.Mlakar. Pozivnica. 6-21.IX 74. - Istovremeno je u Galeriji postavljena izložba samoukog kipara Franca T a v č a r a (iz Čabreča) u izboru 20 novijih radova. K a t a l o g u izd. Galerije s uvodnim tekstom dr M.Juteršeka, biografskim i kataloškim podacima i nizom reprodukcija. Urednik J.Gartnar. Prijevod na engleski. Pozivnica. 6-21.IX 1974.

- Izložba slika, Viktora M a g y a r a, prikazana je od 12-26.X 1974. K a t a l o g u izd. Tabora slovenskih likovnih samorastnikov uredio Janez G a r t n a r. Predgovor napisao prof Zoran Kržišnik. Slijede biografski i kataloški podaci te odlomci iz knjige Nebojše Tomaševića "Naivci o sebi". Prevod na engleski jezik. 12 crnobijelih reprodukcija. Pozivnica.

- Izložba skulptura, Edvina P u n t a r a, samoukog kipara i rezbara prikazana je od 12-26.X 1974. K a t a l o g u izd. Galerije uredio Janez Gartnar, predgovor dr Mirko Juteršek. Prijevod kataloga na engleski jezik. Katalog je dopunjen brojnim crnobijelim reprodukcijama i kataloškim podacima. Pozivnica.

T r o g i r

MUZEJ GRADA

Već duže vrijeme vode se razgovori i pripreme za proširenje Muzeja grada Trogira, te neobično važne ustanove za očuvanje izvanredno vrijedne i bogate kulturne baštine. Komisija Republičkog fonda za unapređivanje kulturnih djelatnosti prihva-

tila je ponudu Urbanističkog zavoda Dalmacije da izradi projekt adaptacije cjelokupnog sklopa palača Garanjin - Fanfonja, i ne samo nje već cijele gradske insule, koja među ostalim građevinama obuhvaća i veću palaču Čipiko. To znači da će se projektom adaptacije obuhvatiti najvažniji sklop kuća u gradu smještenih nasuprot sjevernih gradskih vratiju, dakle uz najfrekventniju prometnicu kao i uz samo srce grada, uz Narodni trg, koji s cijele zapadne strane, zaokružuje palača Čipiko.

Projekt adaptacije obuhvaća arhitektonski snimak cjelokupnog sklopa građevina, idejni projekt zgrada od kojih svaka nosi stilska obilježja u rasponu od romanike do baroka. Opće poznato je da je veća palača Čipiko jedna od najznačajnijih zgrada u povijesti našeg graditeljstva.

Naravno da će ti objekti, velike umjetničke, čak svjetske vrijednosti, biti namijenjeni u projektu općim društvenim potrebama, ne stanovanju, već po mogućnosti reprezentativnim svrhama. Tim projektom koji će biti osnažen propisima Općinske skupštine, regulirat će se fizionomija i profil trgovinskih radnji, koje se mogu vrlo dobro smjestiti u prizemlju tih zgrada. Na sastanku predstavnika Općinske skupštine, društveno-političkih organizacija i Savjeta Muzeja grada Trogira, na kojem je bio i inž. Jerko Marasović, kao budući vjerojatni projektant adaptacije, raspravljalo se o funkciji i sadržajima proširenja i obnove prostorija spomenutog sklopa. Općinska skupština pokazala je veliko razumijevanje za potrebe i rast Muzeja grada time što je cijeli objekt palače Garanjin - Fanfonja prenijela na upravljanje Muzeju grada čime će se lakše moći regulirati postupno oslobađanje objekta, a prihodi od najamnina će ujedno pomoći održavanju objekta i radu samog Muzeja.

Novim projektom adaptacije sklopa zgrada dobit će se mogućnosti za proširenje i otvaranje novih kulturnih sadržaja Muzeja grada. Tu će biti smještena Galerija umjetnina, u kojoj će središnje mjesto zauzimati fundus slika Cate Dujšin-Ribar, koje je ona darovala gradu Trogiru, svom potomku kako to ona obično naglašava. Galerija će biti u gospodarskom objektu u dvorištu palače Garanjin-Fanfonja, a tu će se nalaziti i lapidarij. Pri kraju je i sređivanje bogatog arhiva obitelji Garanjin-Fanfonja koji će onda biti smješten u novim prostorijama Muzeja grada. Znatno će se proširiti odio NOB-e i time će moći bolje doći do izražaja bogate revolucionarne tradicije trogirskog kraja, a to će dobro doći i za njegovanje tradicija IX dalmatinske udarne brigade, nad kojom je Trogir preuzeo domicil. Osim toga bit će proširena etnografska zbirka pa prirodoslovna zbirka, koja je za cijelo jedna od najstarijih u Dalmaciji jer prvi njeni izlošci potječu čak iz XVII stoljeća. S obzirom na dugu tradiciju Trogira u zanatstvu i brodogradnji jedan dio prostora bit će uređen za zbirku koja će govoriti o povijesti materijalne kulture.

Tim projektom će se konačno na dostojan način prezentirati stručno-kulturnoj javnosti bogata i duga kulturna prošlost Trogira. Ujedno bi se time pridonijelo sanaciji starog Trogira, njegovoj revitalizaciji i to bi moglo biti primjer drugim ustanovama da priđu sistematskom oživljavanju pomalo već zamrloga gradskog tkiva.

I. Mlivončić

Tržič

PAVILJON NOB

Izložba Likovne skupine iz radovljiške občine, prikazana je od 11.I-3.II 74. Pozivnica.

-- Izložbu ilustracija Prešernovih pjesama, prikazanu od 7.II-5.III 1974., pripremio je Prešernov spominski muzej, Kranj i Kranjska osrednja knjižnica. Na otvorenju izložbe sudjelovao je slovenski godalni kvartet s tenoristom Mitjã Gregoračem. Pozivnica.

-- Izložba radova akad. kipara i medaljera, Staneta D r e m l j a, prikazana je od 8.III-2.IV 74. Pozivnica.

- Izložba fotografija, Toneta M a r č a n a, prikazana je od 12.IV-6.V 1974. K a t a l o g s predgovorom i biografskim podacima izd. Paviljon NOB. Pozivnica.

- Izložba naslova "Tržič med kongresoma ZKJ", prikazana je u čast X kongresa SKJ, od 17.V-3.VI 1974. Pozivnica sa kraćim prikazom tematike izložbe.

- Izložba likovnih djela, Nejča S l a p a r j a, prikazana je od 21.VI-9.VII 1974. Pozivnica.

- Izložba naslova "Mlini na Gorenjskem", koju je stručno pripremila Majda Žontarjeva, kustos Gorenjskeg muzeja, prikazana je od 12. do 26.VII 1974. Pozivnica.

-- Izložba naslova "Del tržiških amaterjev" prikazana je od 9-27.VIII 1974. K a t a l o g - pozivnica s podacima o izlagačima i kraćim predgovorom, izd. Paviljona.

- Izložba naslova "Življenje in delo Heinricha Heineja" prikazana od 6-28.IX 1974. postavljena je suradnjom Paviljona s Generalnim konzulatom Njemačke DR u Zagrebu. Izložba je otvorena literarnom večeri koju je pripremio prof Tone Pretner a s recitacijama su sudjelovali mladi tržički recitatori. Pozivnica sa kraćim tekstom o Heinu i njegovu pjesničkom djelovanju.

-- Izložba djela akad. slikara Tineta G o r j u p a, prikazana je od 4.X-3.XI 1974. Pozivnica s kratkim tekstom o slikaru i programom koncerta održanog na otvorenju izložbe.

-- Izložba djela, akad.kipara, Ceneta R i b n i k a r j a, prikazana je od 8.XI-2.XII 1974. Informativni katalog pozivnica izdanje Paviljona s uvodnim tekstom i biografskim podacima.

- Izložba "Kmečki upori na Gorenjskem" kojoj su obuhvaćeni povijesni događaji od druge polovine XV st. do kraja XVIII st., prikazana je u povodu 500 godišnjice seljačkih buna u Sloveniji od 27.XI-5.XII 73. Pozivnica.

- Fakultet za arhitekture i Zavod za spomeniško varstvo iz Kranja pripremili su izložbu, u suradnji s tržiškom galerijom, "Staro tržiško mestno jedro v novi funkciji I". Pozivnica. 6.XII 1974.-5.I 1975.

TRŽIŠKI MUZEJ - Kurnikova hiša

Izložba motiva iz Tržiča i okolice, Ladislava Benescha (1845-1922), prikazana je tokom IV 1974. Pozivnica.

Tuzla

GALERIJA JUGOSLAVENSKOG PORTRETA - "Salon 13"

Izložba slika, Mice Todorović, akad. slikara iz Sarajeva, prikazana je tokom III 1974. Pozivnica.

- Izložba slikarskih djela, Gabrijela Jurkića (1886-1974), prikazana je od 12.VII-12.X 1974. Organizacija i izbor djela, Miloš Radić, kustos Umjetničke galerije Sarajeva. Katalog u izd. Galerije uredio Mevludin Ekmečić, predgovor M.Radić, četiri prikaza suvremenika o Jurkiću biografija i niz reprodukcija. Pozivnica. Plakat.

MUZEJ ISTOČNE BOSNE

ČLANCI I GRAĐA ZA KULTURNU ISTORIJU ISTOČNE BOSNE knj.X, Tuzla 1973.god., izd. Muzej istočne Bosne u Tuzli. Odg.urednik Milica D.Kosorić. 88 str. i tabele.

Časopis koji već petnaest godina redovito izlazi podjednako njeguje discipline iz područja društvenih nauka kojima se bavi Muzej ist. Bosne. To su arheologija, historija i etnologija. Knjiga X donosi 9 priloga naučnih radnika: Dj.Basler, Dvije paleolitske stanice u dolini Ukrine; T.Grbelja, Prvomajska proslava u Tuzlanskom bazenu 1919. godine; T.Grbelja, Pokreti rudarskih radnika ugljenokopa "Montanika" na Majevidi (1932-1941); N.Mitrašević, Osvrt na publikaciju "Godišnjica XVI muslimanske brigade - Tuzla 21.IX 44."; S.Kulenović, Etnološka ispitivanja u selu Husinu; P.Vučković, Grobni nalaz iz Detlaka kod Dervente; M.Gabričević, Izveštaj sa probnog iskopavanja ranohrišćanske bazilike u Nikolićima kod Vlasenice; Lj.Vekić-Čović, Bibliografija radova objavljenih u časopisu "Članci i građa" I-IX (1957-1962). Svi članci sadrže kratke sadržaje na njemačkom jeziku.

V a l j e v o

NARODNI MUZEJ

Suradnjom muzeja sa Gradskom bibliotekom "Ljubomir Nenadović", Međupštinskom istorijskom arhivom i Domom JNA iz Valjeva, postavljena je izložba naslova "Drugo zasedanje anti-fašističkog veća narodnog oslobođenja Jugoslavije". Autor izložbe - Živojin Spasić, postav Djordje Tešić. 28.XI-31.XII 73. Pozivnica.

NARODNI MUZEJ - Muselimov Konak

U izložbenoj galeriji "Muselimov konak" postavljen je "Novembarski umetnički salon 1973" drugi po redu. Zelja organizatora, Narodnog muzeja, je da se na ovom Salonu registiraju najviša dostignuća iz svih oblasti umjetnosti koja su tokom godine postignuta u valjevskom kraju. Izložba je posvećena 30.godišnjici II zasjedanja AVNOJ-a. K a t a l o g u izd. Narodnog muzeja s popisom izloženih radova. 1974.

- U suradnji s Domom JNA muzej je postavio izložbu Vojnog muzeja - Beograd "Seljačke bune na teritoriji Jugoslavije u XVI veku". II 1974. Pozivnica.

- Povodom 25.VI - Dana Valjevskog narodnooslobodilačkog partizanskog odreda, postavljena je izložba "Valjevski narodnooslobodilački partizanski odred". Pozivnica. VI 1974.

- Povodom tridesetogodišnjice oslobođenja Valjeva priređena je izložba naslova "Slobodno Valjevo". Autor izložbe Radmila Tešić. Postav Djordje Tešić. Pozivnica. IX 1974.

- Izložba 77 slika, Miodraga P e t r o v i ć a, prikazana je u X 1974., praćena je malim k a t a l o g o m izdanje Muzeja sa predgovorom Milenka Radovića, kataloškim i biografskim podacima.

- Prva samostalna izložba fotografija, Dušana J o v a n o v i ć a, prikazana je od 2-9.XI 1974. K a t a l o g tiskan uz izložbu malog formata sa predgovorom Boška Jeremića i kataloškim podacima za 51 izloženu fotografiju, izdanje Narodnog muzeja Valjevo.

- Izložba "Novembarski umetnički salon 1974" koja registriira najviša dostignuća iz svih oblasti umjetnosti koja su, tokom godine, postignuta u valjevskom kraju, prikazana je od 28.XI-15.XII 1974. K a t a l o g sa podacima o izlagačima izdao Narodni muzej. Pozivnica.

V a r a ž d i n

GRADSKI MUZEJ - Stari grad

Muzej Varaždinskih Toplica i Gradski muzej Varaždin, pripremili su izložbu "Tragovi Rimljana u varaždinskom kraju". Izložba je prikazana od 22.V-1.VI 1974. Pozivnica.

V a r a ž d i n s k e T o p l i c e

MUZEJ VARAŽDINSKIH TOPLICA

Izvještaj o radu Muzeja Varaždinskih Toplica u 1973.godini.

Muzej Varaždinskih Toplica osnovan je godine 1937. kao privatna zbirka Kupališnog lječilišta, koju je godine 1954. preuzeo Narodni odbor općine Varaždinske Toplice. Rješenjem općine Novi Marof, 1964.godine, izvršen je upis muzejske zbirke Varaždinskih Toplica u evidenciju muzejski zbirki. Zbirke Muzeja smještene su u četiri prizemne prostorije sjeverozapadnog dijela Starog grada na površini od 130 m², dok je u petoj prostoriji smješten veći dio biblioteke. U staroj drvenoj seljačkoj kući smještena je etnografska zbirka na 75 m². U prizemno-suterenskom traktu zgrade, Nad Zidom 2, nalazi se depo, arhiva i dio biblioteke.

Tijekom godine 1973. Muzej je razvio široku djelatnost s ciljem da se šira javnost upozna sa kulturno-historijskim i drugim vrednotama Varaždinskih Toplica. Budući da je "Pregled povijesti Varaždinskih Toplica", objavljen 1966. godine u časopisu Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske, već davno rasprodan, težište je stavljeno na izdavanje publikacija. Muzej se stoga uključio u akciju za izdavanje dvobroja časopisa KAJ 4-5/1973. sa tematikom s područja općine N.Marof. U ovom dvobroju Varaždinske Toplice su dobro zastupljene. Brojni likovni prilozima su slike muzejskih eksponata, među kojima se posebno ističu fotografije koje je po narudžbi Muzeja radio mr Mladen Grčević. Od tekstualnih priloga posebno se ističe napis viših stručnih suradnika Arheološkog muzeja Zagreb, prof. Marcela Gorenca i dr Branke Vikić, o antiknim Toplicama, te prilog prof Božene Filipan "Varaždinskotopličkim krajem". Direktor Muzeja objavio je napise o Muzeju i njegovu osnivaču a obradio je i veliku Seljačku bunu 1755.godine u kojoj su se najvažniji događaji zbili u Bisagu. Po narudžbi Muzeja a u redakciji direktora Muzeja, iz spomenutog dvobroja Kaj-a napravljen je vrlo kvalitetan separat od 32 stranice sa naslovom "Varaždinske Toplice". Muzej je preuzeo čitav tiraž separata, 1600 primjeraka.

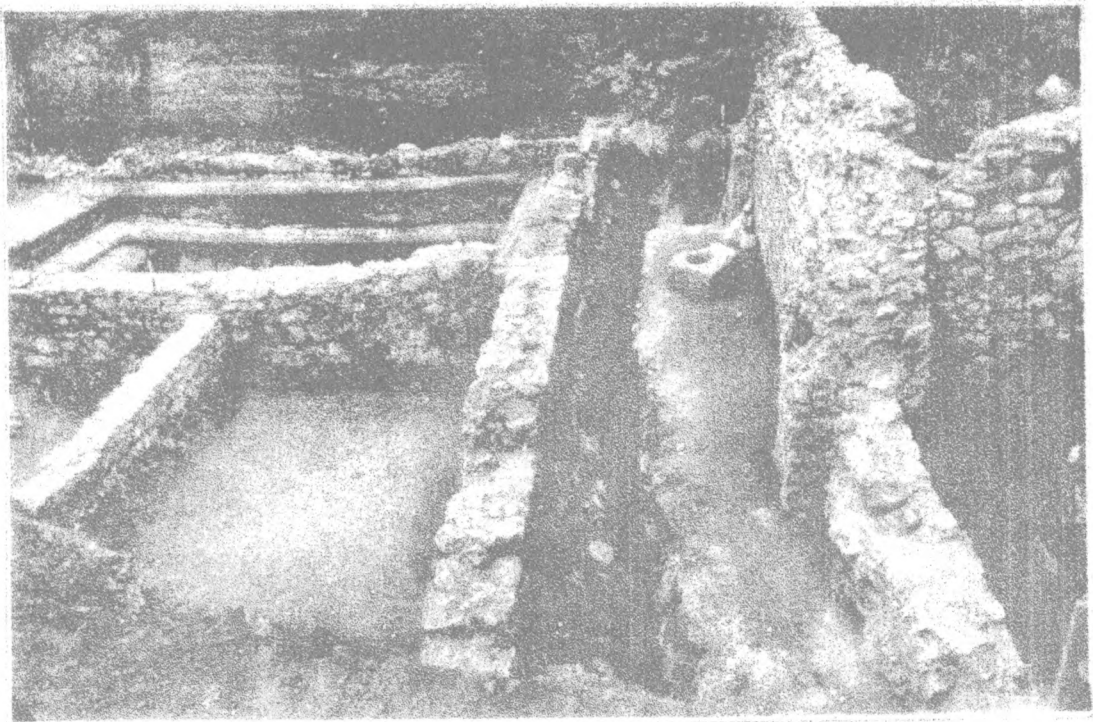
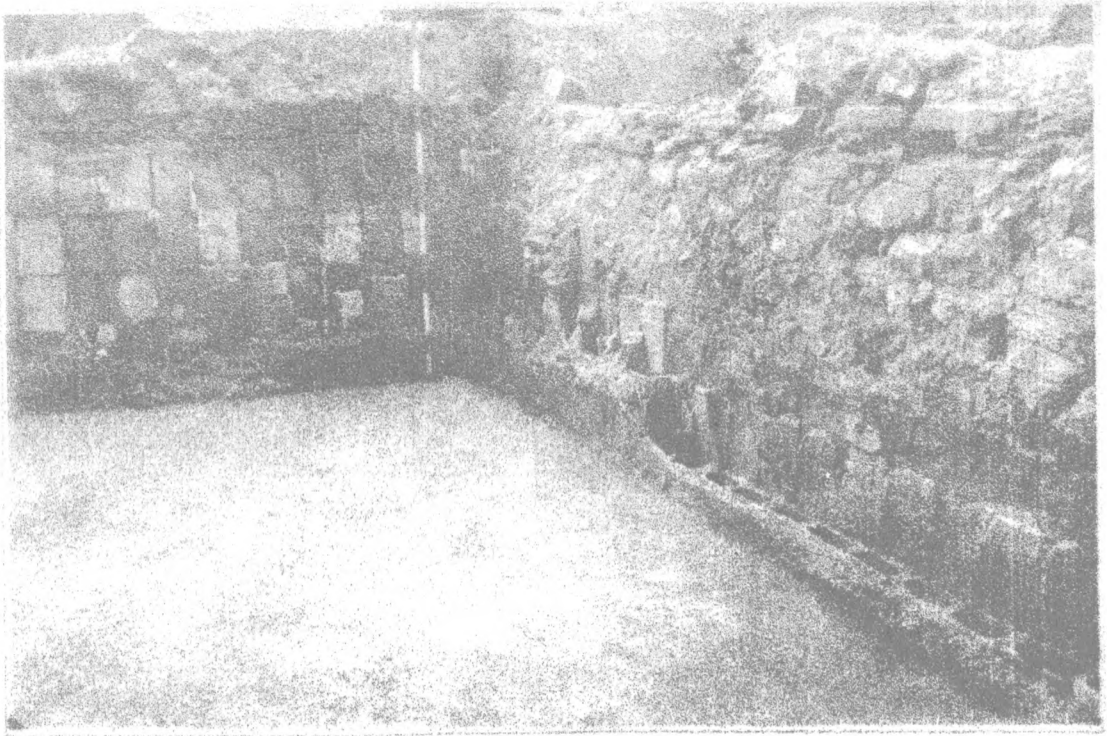
U suradnji sa Turističkim društvom Varaždinske Toplice Muzej je prišao ponovnom izdavanju "Pregleda povijesti Varaždinskih Toplica". Publikacija je posvećena uspomeni osnivača Muzeja mr ph Josipa Čabriana, a redaktorskim zahvatom je usklađena sa novijim arheološkim istraživanjima te rezultatima moderne historijske znanosti i razvojem Var.Toplica u najnovije vrijeme. Uneseno je i više podataka iz NOB-e kojih nije bilo u prvom izdanju.Važno je istaknuti da se ovom prilikom Muzej po prvi puta pojavljuje kao izdavač.

Tijekom 1973. godine nastavljena je djelatnost Muzeja s ciljem da se javnost što više zainteresira za evidentiranje, prikupljanje i čuvanje etnografskog i ostalog potencijalnog muzejskog materijala. U vezi s tim upućen je društveno-političkim zajednicama, društveno-političkim organizacijama, radnim organizacijama i školama općine apel "Sačuvajmo baštinu prošlosti". Zahvaljujući nastojanjima Franje Kišaka, muzejskog radnika, Muzej je stekao širi krug suradnika volontera, među kojima se ističu radnici arheološke ekipe Arheološkog muzeja Zagreb. Uz njihovu pomoć muzejski fundus je poklonom i otkupima uvećan, uglavnom etnografskim predmetima, od kojih je 52 komada inventirano.

Također je nastavljeno sa sakupljanjem različite dokumentacije iz bogate topličke prošlosti, naročito na obradi topličkog specifikuma-barbirenju. Muzej je pratio radove na iskopima vodovodnih rovova kod uvođenja vodovoda u Var. Toplica i tom prilikom je otkriveno više antičkih zidova koji se vežu na poznati kompleks što je doprinjelo utvrđivanju rasprostranjenosti rimskog naselja. U ovim nalazima redovno je obavještavan Arheološki muzej u Zagrebu. Prikupljeno je podosta dokumentarnog materijala, posebno fotografija o kulturno zabavnom životu Var. Toplica između dva rata te nešto dokumenata iz NOB-e. Obrađeni su dokumenti o nekadašnjim mlinovima na topličkom području. Sabrano je dosta novije dokumentacije u vezi urbanističkog plana Var. Toplica, uvođenja vodovoda i prostornog uređenja kalničkog područja. Dosta vremena je posvećeno proučavanju kaptolske dominalne arhive koja se još za sad nalazi u Muzeju, ali će prema zakonskim propisima morati biti predana Historijskom arhivu Varaždin. Muzejska biblioteka uvećana je kupovinom i poklonima za više svezaka knjiga i periodike. Znatno je uvećana fototeka i hemeroteka, ali je njihovo sređivanje ostalo kao prioritetni zadatak za 1974. godinu.

U izložbenom prostoru Muzeja tijekom 1973. godine nije bilo većih promjena. Značajan zaštitni zahvat izveden u 1973. je tretiranje svih drvenih muzejskih predmeta protiv crvotočina. Kao i prethodnih godina, etnografska zbirka je bila osigurana od požara i provalne krađe.

Muzej je preuzeo u potpunosti tekuće održavanje arheološkog terena u topličkom parku. Također je jedini vodio brigu o kompleksu Sv. Duh. Vidljivo je da je godine 1973. Muzej Varaždinskih Toplica postigao zapažene uspjehe, premda su ovdje dani u skraćenom opsegu, što se posebno očitovalo u porastu broja posjetilaca, a i daljnjoj afirmaciji u stručnim krugovima i široj javnosti, prikupljanju predmeta i dokumentacija te obradi problema kao i poboljšanju radnih uvjeta muzejskih radnika. Valja istaknuti i razumijevanje općinskih odgovornih faktora jer su u Muzeju uz redovnu dotaciju koja se pokazala nedostatnom, naknadno odobrena i dodatna sredstva. Između važnijih zadataka koje bi trebalo realizirati prioritet ima daljnja obrada problematike NOB-e na području općine Novi Marof, i uređenje odjela narodne revolucije u Muzeju. Problem muzejskog prostora koji je nedostatan i nefunkcionalan i dalje ostaje akutan. Uz planski otkup etnografskog materijala svakako bi trebalo otkupiti jednu staru klet brvnaru i postaviti je kraj postojeće drvene seoske kuće.

Varaždinske Toplice, rimske iskopine

Rezultati koje je Muzej postigao tijekom 1973. godine daje realnu podlogu predviđanjima da će u narednom razdoblju Muzej još uspješnije ići putem koji je zacrtao njegov osnivač mr ph Josip Čabrian i ostvariti zadatke koje društvena zajednica pred njega postavlja.

(Izvještaj prema podacima direktora prof Stjepana Hajduka).

- Ovaj muzej iako je kompleksni zavičajni muzej njegova osnovna i najznačajnija komponenta djelovanja je balneološka tematika vezana za specifičnost samog lokaliteta. Muzej je i osnovan kao zbirka kupališnog lječilišta još 1937. godine sa zadatkom "da prikaže postanak ovog termalnog vrela te cijeli život i kulturna zbivanja koja su se oko njega kroz vjekove odvijala".

Naročito bogatstvo ovog muzeja je rimska zbirka sa spomenicima figuralne plastike visoke umjetničke vrijednosti. Sistematska iskapanja rimskih terma, koje već deset godina ovdje vodi Arheološki muzej u Zagrebu, obogatile su zbirke muzeja daljnjim nalazima.

Iscrpan prikaz rezultata iskapanja "Aque Iasae - Varaždinske Toplice u antičko doba" kojega su dali autori istraživačkih radova prof. Marcel Gorenc i dr Branka Vikić - daje informacije o cijelom kompleksu koji je istražen i koji predstavlja sigurno najinteresantniji arheološki teren i najbogatije istraživačke rezultate posljednjih decenija u Hrvatskoj.

Kompleks iskapanja otkrio je stambene objekte drvene i kamene gradnje od I stoljeća naše ere, zatim kupališne zgrade i objekte sa bazenima, kanalizacijom, centralnim grijanjem, monumentalne arhitektonske objekte koji su djelomično sačuvani do 3 m visine, rimski forum sa hramovima. Ova iskapanja daju konkretne dokaze o značenju ovog lječilišta i o njegovoj dvije tisuće godina staroj tradiciji.

"Takav materijal, kakav sigurno nema ni jedno lječilište, sakupljen u jednoj zbirci, nije samo atraktivan već on i sugestivno predočuje bolesniku nekoliko tisućljeća staru empiriju o ljekovitosti termalne vode i daje mu vjeru da će ovdje naći ozdravljenje" (Čabrijan).

A.B.

- Pod pokroviteljstvom Skupštine općine Novi Marov od 5-20.X 1974. prikazana je izložba "Likovni umjetnici Muzeju". Inicijativa slikara Franje K l o p o t a n a, početkom VIII 74., da likovni umjetnici iz sjeverne Hrvatske pomognu Muzeju, naišla je na široki odaziv likovnih umjetnika. Na izložbi su prikazani svi poklonjeni radovi, ukupno 71 rad od 54 autora. Želja likovnih umjetnika je da se na taj način pomogne Muzeju Varaždinskih Toplica u daljnjem unapređivanju njegovog rada te da se bogata kulturno-povijesna baština Varaždinskih Toplica prezentira primjerno svojoj vrijednosti, da ova akcija bude poticaj za širu kulturnu revitalizaciju mjesta Varaždinskih Toplica, općine Novi Marov i varaždinske regije, kako u uvodu prigodnog k a t a l o g a ističe S.Hajduk, direktor Muzeja Varaždinskih Toplica. Vjekoslav F e r e n č i n u, društvenom

radniku i novinaru iz Novog Marofa i F.Klopotanu, pripadaju najveće zasluge za uspjeh navedene akcije. K a t a l o g izd. Muzeja, prilog je toj akciji, ing. Josipa Z e b i ć a iz AZUR-a Zagreb, koji joj se pridružio katalogom i plakatom. U katalogu se nalazi predgovor Stjepana Hajduka, tekst Tomislava Hruškovca te brojne reprodukcije, gotovo svih autora, praćene kratkim biografskim i kataloškim podacima. Izložbu su postavili S.Hajduk i J.Zebić. Pozivnica. Plakat. Istovremeno su štampani i formulari - zahvalnice koji su podjeljeni likovnim stvarateljima darovateljima.

V e l i k a G o r i c a

MUZEJ TUROPOLJA

U povodu proslave Dana republike Muzej je pripremio izložbu radova likovnog ateljea "Končar" osnovanog pred tri godine. Atelje broji oko 20 članova a za svoje članove organizira grupne i samostalne izložbe. Voditelj ateljea je Ivica Žigolić, dipl.ing.arch. Izložba je prikazana od 26.XI-9.XII 1974. K a t a l o g - pozivnica.

V i n k o v c i

GALERIJA UMJETNOSTI - Likovni salon

Izložba slika, Milana K o n j o v i ć a, organizirana u povodu Dana Republike 1973., praćena je k a t a l o g o m br.7/73. u izd. Galerije. Urednik Božo Kopic. Predgovor naslova "Eruptivno slikarstvo Milana Konjovića", napisao Bogdan Mesinger. Opširni biografski, kataloški i bibliografski podaci i 4 crnobijele reprodukcije.

- Izložba ulja, akvarela i crteža, Albine J a k i ć, akad.slikarice koja živi i radi u Osijeku, prikazana je od 18.I-12.II 1974. K a t a l o g br. 1/74. u izd. Galerije umjetnosti uredio Božo Kopic. Predgovor Matko Peić, kataloški i biografski podaci i 1 reprodukcija.

- Izložba radova troje likovnih umjetnika iz Vinkovaca, Antuna B a b i ć a, Zdenke B i l j a n i Bože K o p i ć a, prikazana od 15.II-5.III 1974., dopunjena je k a t a l o g o m u izd.Galerije, br.2/74, koji je uredio B.Kopic. Predgovor, Bogdan Mesinger, i opširni podaci o izlagačima sa reprodukcijama i kataloškim popisom. Pozivnica.

- Izložba organizirana u povodu proslave Međunarodnog Dana žena, akad.slikara iz Zagreba, Katarine Ž a n i ć, u izboru 37 ulja na platnu i 7 akvarela, prikazana je od 7.III-1.IV 1974. K a t a l o g u izd. Galerije umjetnosti br.3/74 uredio Božo Kopic. Predgovor katalogu S.Gračan, biografski podaci, kataloški i 2 jednobojne reprodukcije. Pozivnica.

- Izložba prikazana u povodu proslave "Dana oslobođenja Vinkovaca" pod naslovom "Ivan Meštrović", praćena je k a t a l o g o m i pozivnicom u izd. Galerije. IV 1974.

GALERIJA UMJETNOSTI - Likovni salon

GRADSKI MUZEJ

Galerija i muzej su se i ove godine uključili u manifestaciju Vinkovačke jeseni '74, pod pokroviteljstvom Šumskog gospodarstva "Hrast" Vinkovci. Dvije likovne izložbe prikazane u Galeriji, uklopile su se u veliku jubilarnu proslavu 100. godišnjicu organiziranog šumarstva na području jugoistočne Slavonije. Izložba kipara naivaca Jugoslavije i izložba radova predškolskih ustanova i osmogodišnjih škola s područja Slavonije i Baranje (6.IX-4.X 1974.) K a t a l o g u izdanju Š.G. "Hrast", br.6/74 za obe izložbe uredio Božo Kapić koji je i autor predgovora za izložbu naive. Slijede kataloški podaci i 8 reprodukcija. Druga izložba naslova "Čovjek i šuma" - likovnih radova djece također je u sklopu kataloga obrađena opširnim kataloškim podacima i dopunjena uspješnim reprodukcijama. Urednik te izložbe je Antun Babić a urednici kataloga A.Babić i B.Kapić.

Gradski muzej Vinkovci prikazao je istovremeno sa navedenim izložbama izložbu "100.godina organiziranog šumarstva jugoistočne Slavonije kroz dokumente i fotografije" (7.IX-1.X 1974.), a u navedenom katalogu je i tekst J.Bainca vezan uz izložbu te kataloški podaci. Slijedi kraći prikaz, B.Mesingera, izložbe prikazane u Narodnoj knjižnici i čitaonici Vinkovci - "Josip Kozarac hrvatski književnik i šumar" (7.IX-3.X 1974.)

Proslava 100.godišnjice organiziranog šumarstva održana je pod pokroviteljstvom predsjednika SFRJ Josipa Broza Tita.

GALERIJA UMJETNOSTI - Likovni salon

Izložba "Makedonsko suvremeno slikarstvo" postavljena u povodu Dana republike, organizirana je u zajedništvu s Narodnim muzejem Ohrida. K a t a l o g izdanje Galerije br. 7/74, uredio B.Kapić. Predgovore napisali, Bogdan Mesinger i Slagana Strezova. Kataloški podaci i reprodukcije. Pozivnica. XI-XIII 1974.

GRADSKI MUZEJ

U povodu 29.obljetnice oslobođenja vinkovačkog kraja priređena je izložba "Razvoj narodne vlasti na tlu Slavonije". 12-27.IV 1974. Pozivnica.

V i r o v i t i c a

GRADSKI MUZEJ

Izložba suvremenih likovnih umjetnika Županje Somogy, Mađarska, prikazana je od 1-17.III 1974. Pozivnica. Plakat.

V r b a s

LIKOVNI SALON DOMA KULTURE

U suradnji sa Narodnim muzejom iz Beograda, Likovni salon priredio je u povodu desetgodišnjice smrti istaknutog jugoslavenskog umjetnika i revolucionara Djordja A n d r e - j e v i ć a - K u n a, izložbu "Crteži i grafike Dj. A.Kuna". II 74.

V r š a c

NARODNI MUZEJ

Izložbom "Mađarski likovni umetnici u južnom Banatu", koja je prikazana tokom I i II 1974., dan je uvid u stvaralaštvo izvjesnog broja značajnih umjetnika koji su u našoj sredini ostavili tragove svoga stvaralaštva. Opsežan k a t a l o g u izd. Narodnog muzeja, u opremi i sa tekstom Mirjane Mareš, donosi pregledni popis za 18 izlagača - biografski podaci, kataloški podaci i 1 reprodukcija - uz uvodni tekst o izložbi. Pozivnica.

- Izložba naslova "Srpska muzika kroz vekove" otvorena je u suradnji sa SANU. III-IV 1974. Pozivnica.

- Izložba "Likovna manifestacija dece i omladine za nagradu slikara Paje Jovanovića", XV po redu, u organizaciji Narodnog muzeja Vršac, prikazana je tokom V 1974. K a t a l o g u izd. muzeja sastavila Mirjana Mareš, kustos.

- Povodom proslave 30.godišnjice oslobođenja Vršca i Dana berbe grožđa, prikazana je izložba fotografija "Vršac nekad i sad". IX 74. Pozivnica.

V u k o v a r

GRADSKI MUZEJ

Rezimirajući godišnji izvještaj Vukovarskog muzeja za 1973. godinu vrijedno je istaknuti znatno povećanje muzejskih zbirki. Ukupno su zbirke povećane za 736 muzejskih predmeta i umjetnina. Biblioteka sa 4.500 svezaka povećana je sa 71 sveskom publikacija, a arhiv muzeja povećan je sa 1200 dokumenata

za socijalističku izgradnju. Predmeti su prikupljeni pronalazhenjem (arheologija), poklonima i otkupom. Za otkup je utrošeno 13.783.- din. Od toga iz Republičkog fonda 8.000.- din za nabavu umjetnine za galeriju. Ukupni broj posjeta u muzeju i na izložbama je 24.755 posjetilaca.

Vrijedno je istaknuti intenzivan rad na stručnoj i naučnoj obradi muzejskog fundusa i u vezi time dopuna fotodokumentacije za muzejske predmete. Ovaj rad je nastavak sistematskog planskog rada od ranijih godina pa u tome ovaj muzej ima i svoje zavidne rezultate.- Nastavak rada na sistematskoj obradi arheoloških lokaliteta znatno je upotpunio arheološku kartu vukovarskog područja. Sistematski je obrađeno u toku 1973. god. 13 arheoloških lokaliteta. Numizmatička zbirka je konzervirana u suradnji sa Narodnim muzejom u Beogradu.- Etnografska zbirka broji 1367 predmeta - kulturno-povijesna zbirka obogaćena je za 120 predmeta. Sređena i sistematizirana je bogata zbirka starih razglednica i fotografija vukovarskih ulica - zatim zbirka plakata, medalja, odlikovanja, značaka - Zbirka Bauer - Galerija obogaćena je sa 21 umjetninom.

Posebno je vrijedno istaknuti izdavačku djelatnost vukovarskog muzeja koji izdaje "Glasnik slavonskih muzeja". Izašla su 1973. godine 3 sveska (broj 21, 22, 23), zatim turistički vodič "Upoznajte Vukovar", i 8 kataloga izložaba.

Adaptacijom i uređenjem prizemlja u zgradi Galerije uređen je prostor za tematske i povremene izložbe Galerije.

Izložbena djelatnost sa 11 izložaba u muzeju i galeriji proširena je i na hale industrijskih poduzeća iz kojih je tematika vukovarskog muzeja privukla znatan broj novih korisnika muzejskih izložaba.

Vukovarski muzej smješten je u baroknom dvorcu u kojem je 23 izložbenih prostorija sa 650 m² - Spomen-muzej VI Kongresa ima 200 m² izložbenog prostora u historijskoj zgradi "Radničkog doma" - Zbirka Bauer - Galerija sa 7 izložbenih prostorija ima 170 m² smještena je u baroknoj zgradi stanice za poštanske dilijanse.

Muzej je XI 1973. slavio 25-godišnjicu aktivnog djelovanja, o čemu je donesena informacija u ranijim brojevima Biltena.

A.B.

- Objavljeni su radovi na rekognosciranju terena: arheološki lokalitet i nalazišta; spomenici i lokaliteti NOB; snimljeno je 59 spomenika i spomen-ploče NOB na terenu. - U pripremi je veća publikacija "30 godina poslijeratnog razdoblja Vukovara". - Obavljeni su znatni radovi na sređivanju velike arhivske dokumentacije koja je sabrana u muzeju. - Nastavljen je rad na inventarizaciji i klasifikaciji numizmatičke zbirke.

A.B.

GLASNIK SLAVONSKIH MUZEJA, br.22/IX 1973., izd.Gradski muzej Vukovar, odg. urednik A.E.Brlić. 35 str.

- Glasnik donosi više prikaza sa područja slavonske regije. Veći prostor posvećen je jubileju, i svečanosti tim povodom, arheologu dr Josipu Brunšmidu (1858-1929), u Vinkovcima. Slijede vijesti iz MDH i drugih stručnih društava. Poglavlje Iz naših muzeja i galerija i srodnih ustanova, informira o osnivanju Zavičajnog muzeja u Našicama, izložbama u Galeriji u Osijeku i Vinkovcima, likovnom životu u Vukovaru i aktivnostima slavonskih muzeja. Slijede, prikazi novih knjiga, stručni prikaz izložbe "Rimljani na Dunavu", podaci o novim antičkim nalazima u Daruvaru i dr. Omotna strana - pogled na dio dvorca u Našicama gdje je danas smješten i Zavičajni muzej, linorez Vladimir Mička, Borovo.

GLASNIK SLAVONSKIH MUZEJA, br.23/XII 1973. Izd.Gradski muzej, odg.urednik A.E.Brlić. 43 str.+ 6 reprodukcija.

Glasnik je posvećen 25-godišnjici djelovanja Gradskog muzeja u Vukovaru, te se uvodni prilozi odnose na tu proslavu, a dopunjeni su reprodukcijama stare postave muzeja. Slijede već ustaljene rubrike; Iz Muzejskog društva Hrvatske i dr. stručnih društava, u kojoj je i opširniji prikaz sa Godišnje skupštine HAD i znanstvenog skupa u Puli; Iz naših muzeja, galerija i zavoda za zaštitu spomenika, sa opširnijim prilogom, nastavkom iz br.21., Registracija arh. spomenika lokaliteta Slavonije i Baranje-Spomenici "O" kategorije, prikaz K.Minichreiter i dr. Rubrika Stručni prikazi i mišljenja donosi opširan pregled rekognosciranja limesa na području vukovarske komune, koji je pripremio A.Dorn. Slijede kraći prilozi o izložbama, prikazima iz štampe i dr.

GLASNIK SLAVONSKIH MUZEJA, br.24/IV,1974. Odg.urednik A.E.Brlić. 26 strana i reprodukcije.

Ovaj broj Glasnika posvećen je godišnjici oslobođenja Slavonije. Donosi brojne priloge po tematici podjeljene na izvještaje iz rada Muzejskog društva Hrvatske i drugih stručnih društava, priloge iz muzeja Slavonije, npr. Odluka o osnivanju Muzeja u Našicama, Muzej u Kopačevu i dr. Slijede kraće informacije o novim publikacijama i stručnim prilogom Antuna Dorna - Problemi zdravstva u Vukovaru nakon odlaska Turaka do velike srijemske kuge 1795/6.god., praćen likovnim priložima.

GLASNIK SLAVONSKIH MUZEJA, izd. Gradski muzej Vukovar, odg. urednik A.E.Brlić, br.25/X, 1974.

Kao i dosadanji brojevi Glasnika i u ovome su ažurno objavljene vijesti iz Muzejskog društva Hrvatske i drugih stručnih društava, podaci o proteklim izložbama u slavonskim muzejima i galerijama koje je obradila Višnja Plemić, kao i prikazi novijih publikacija npr. Vodič kroz slavonske muzeje,

Arheološki pregled, Nova Dumka. Dr Kamilo Firinger objavljuje opširniji prilog o istraživanju cehovskih povelja u Slavoniji. U rubrici stručnih priloga Kornelija Minichreiter piše o zaštitnom arheološkom iskapanju brončanodopske nekropole u Gredjanima kod Nove Gradiške a Mirko Bulat o rimskom grobu u osječkom Donjem Gradu i nalazu rimskog kamena u Kopačevu.

- Narodna biblioteka i Gradski muzej pripremili su književno veče i prigodnu izložbu, u Narodnoj biblioteci, povodom 100-godišnjice rođenja A.G.Matoša. X.73. Pozivnica.

- Numizmatička izložba "Novci s vukovarskog područja kroz stoljeća", koju je priredio Antun Dorn, viši kustos Muzeja, prikazana je tokom listopada-studenog 1974.god. K a t a l o g malog formata izdanje Muzeja s tekstom o vrstama novca i prikazom izloženog novca. Muzej ima zbirku starog novca od preko 15000 komada, koja je nastala poklonima građana a tek manjim dijelom otkupom. Novac je sabiran isključivo na području općine Vukovar u toku 25.godišnjeg simboličnog sabiračkog rada. Za postav izložbe korišten je tek jedan manji dio iz te zbirke. Pozivnica.

GRADSKI MUZEJ - Salon Galerije

Izložbom naslova "Prinove umjetnina u 1973.godini" prikazano je 12 likovnih radova kupljenih sredstvima Republičkog fonda za unapređenje kulturne djelatnosti SR Hrvatske. Na otvorenju izložbe održan je i koncert tamburaškog orkestra KUD "M.Gorki". II 1974. Pozivnica sa kataloškim popisom radova.

- III kiparska izložba, Vanje R a d a u š a, naslova "Tifusari" postavljena na otvorenom prostoru u Vučedolu kraj Vukovara, realizirana je suradnjom Galerije umjetnina i Gradskog muzeja Vukovar s Muzejem revolucije naroda Hrvatske iz Zagreba. Izložba je prikazana od 27.IV-4.VII 1974. Izložene su skulpture u bronci koje su inače u Muzeju revolucije. Uporedo je umjetnik izložio, u Salonu galerije, izbor iz svojih najnovijih radova u tehnici akvarela "Tifusari", "Strašila" i "Ribe" sa malim skulpturama. K a t a l o g sa predgovorom Matka Peića, i popisom izloženih radova uredili A.E.Brlić i V.Horvat. Pozivnica.

- Izložba "Likovna djela starih majstora iz Iloka" priređena u suradnji sa Gradskim muzejem iz Iloka-galerijske zbirke - prikazuje ostatak nekoć čuvene zbirke bivših iločkih feudalaca, rimskih kneževa Odescalchi, koji su bili i vojvode srijemski.

Mali k a t a l o g u izd. Galerije, uredio A.E. Brlić. Sadrži predgovor i kataloški popis 21 slike. Pozivnica. (IX 1974).

Na otvorenju izložbe prikazan je igrokaz "Kaštiga za ogledalo drugima" po scenariju Mirka Manojlovića, rađen na osnovu izvornih zapisnika u arhivu Gradskog muzeja Vukovar.

- U okviru proslave Dana Republike Muzej je priredio izložbu "Stare razglednice u Vukovaru". Iz vrijedne zbirke starih razglednica i fotografija Gradskog muzeja za ovu izložbu su izabrane najkarakterističnije i najinteresantnije, od prvih poznatih, početkom ovog stoljeća, do početka II svjetskog rata. Izložbu je priredio mr Vlado Horvat. Fotografije, Muzejski dokumentacioni centar, Zagreb. Pozivnica. Plakat. 26.XI-31.XII 1974.

ZBIRKA BAUER I GALERIJA UMJETNINA

Izložba djela suvremenih likovnih umjetnika županije Somogy-Madjarska, prikazana je od 6-20.I 1974. K a t a l o g u izd. Zbirke, s predgovorom Irén B. Pilaszanovich, kataloškim popisom 11 izlagača sa 32 rada, uredio A.E.Brlić. Postav izložbe, Zdravko Dvojković.

ZBIRKA BAUER I GALERIJA UMJETNINA - Izložbena dvorana

U suradnji s Galerijom likovnih umjetnosti Osijek u II mjesecu 1974. prikazana je izložba naslova "Vukovarski krajolici 19.stoljeća". K a t a l o g br.95, uredio A.E.Brlić. Sadrži tekstove o vukovarskim pejzažima i 13 reprodukcija. Pozivnica.

ZBIRKA BAUER I GALERIJA UMJETNINA

Izložba slika, povodom književne večeri posvećenu pjesniku Jesenjину, koju su organizirali Centar za kulturu i Narodna biblioteka Vukovar, održana je u II 74. Pozivnica, sa kataloškim popisom izloženih slika. Izložbu slika priredio A.E.Brlić.

- Izložba likovnih radova banjalučkih umjetnika, otvorena u čast oslobođenja Vukovara u toku IV 1974., prezentirala je publici radove 12 umjetnika. Izložba je proistekla u suradnji sa Podružnicom ULUBiH-a za Banjaluku i Umjetničkom galerijom iz Banjaluke. K a t a l o g u izd. Zbirke Bauer i Galerije umjetnina, koji sadrži opširniji uvod, Melihe Huseždinović i kataloške podatke koje su pripremile M.Huseždinović i Dragojla Tošić. Oprema kataloga, A.E. Brlić i V.Horvat. Pozivnica.

Izložba likovnih radova učenika osnovnih škola, organizirana je u suradnji Aktiva lik.pedagoga komune Vukovar sa Galerijom umjetnina, Narodnom bibliotekom, Centrom za kulturu i Zajednicom Osnovnih škola, Vukovar. Izložba je praćena k a t a l o g o m sa popisom izloženih radova. Uredili su ga, S.Grbatinić, A.E.Brlić, J.Pavliček. 23-29.V 1974. Pozivnica.

ZBIRKA BAUER I GALERIJA UMJETNINA - Izložbeni salon Centra za kulturu

Izložba slika, Spomenke R o k s a n d i ć, slikarice iz Beograda, održana je od 3. do 14.VII 1974. K a t a l o g sadrži biografske podatke o slikarici, kataloški popis izloženih radova, popis izložbi i 2 reprodukcije.

Izložba iz likovnog opusa Save Šumanovića, prikazana je od 15-27.X 1974. Informativni katalog izdanje Galerije uredio A.E.Brlić. Sadrži predgovor i kataloški popis. Izložba je postavljena susretljivošću Galerije Šumanović u Sidu, a izložen je tek manji dio slikarevih likovnih ostvarenja.

ZBIRKA BAUER I GALERIJA UMJETNINA

Izložba iz fonda salona "Likovne jeseni" Sombora, "Suvremeno jugoslavensko slikarstvo", nastala je u suradnji i izborom iz zbirke "Somborske likovne jeseni". Izložba sastavljena od djela brojnih umjetnika, raznih generacija i raznih umjetničkih pristupa postavljena je u čast 30-godišnjice AVNOJ-a i Dana Republike te 25-godišnjice rada Gradskog muzeja Vukovar. Katalog u izd. Zbirke Bauer uredio A.E.Brlić. Predgovor i popis 27 izloženih radova uz 1 reprodukciju. XI 1973.

Z a d a r

ARHEOLOŠKI MUZEJ

U čast Dana Republike otvoren je novi postav Arheološkog muzeja u Zadru. Muzej je u sklopu Muzeja sakralne umjetnosti, kao jedan od četiri kapitalna djela SR Hrvatske, čiju je gradnju financirao Sabor SR Hrvatske. Kompletно su preseljene arheološke zbirke iz zgrade Filozofskog fakulteta u prostorije novog Muzeja. Ekspoziti su podjeljeni u tri skupine. U prizemlju su srednjovjekovni spomenici, na prvom katu antičke zbirke, a na drugom katu predmeti iz prahistorije. U podrumima zgrade smještena su skladišta arheološkog materijala. Veći dio kamenih antičkih spomenika neće biti izloženo u novom postavu zbirke već će se smjestiti u prostor kompleksa bivšeg samostana Sv. Nikole. U tom okviru adaptirat će se i dio prostora za smještaj ostataka starohrvatskih brodova. Tu će biti smještena i preparatorska radionica te radionice za izradu odljeva i suvenira. XI 1974.

NARODNI MUZEJ

Izložba crteža i skulptura, Grge Antunca, prikazana je u čast 30.godišnjice oslobađanja Zadra, u razdoblju od 10-28.X 1974. Katalog u izdanju Narodnog muzeja s tekstom Vesne Barbič i u likovnoj opremi akad.slikara Alfreda Petričića, sadrži niz kvalitetnih reprodukcija. Izbor ekspozita za izložbu, Vesna Barbič, kustos Ateliera Meštrovčić u Zagrebu i Šime Vulas, kipar.

Z a g r e b

ARHEOLOŠKI MUZEJ

Muzej je u povodu Praznika rada i u čast VII Kongresa SKH prikazao, u okviru suvremeno postavljenih svojih zbirki, prehistorijsku i egipatsku (prvi put nakon Oslobođenja cjelovito prezentirane) izložbu naslova: Materijalna kultura pradavnih stanovnika naše zemlje i Tragom drevne civilizacije doline Nila. Otvorenje je bilo 24.IV 1974. Pozivnica. Plakat.

- Šesta izložba učeničkih radova prema arheološkim uzorima, nastalih u okviru slobodnih aktivnosti učenika VIII razreda osnovne škole "August Šenoa" iz Zagreba, prikazana je u toku XII mjeseca 1974. Pozivnica. Plakat.

CENTAR ZA KULTURU I INFORMACIJE - Izložba iz muzejske zbirke

U povodu MJESECA KNJIGE HRVATSKE, Prosvjetni sabor Hrvatske i Centar za kulturu i informacije Zagreba pripremili su izložbu "KNJIZEVNI OBRISI PRVOG KONGRESA KULTURNIH RADNIKA HRVATSKE". Izložba je otvorena u Topuskom 20.X 1974.god; otvorio ju je i rekao uvodnu riječ dr Stipe Šušteršič, republički sekretar za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu, a prigodni program - recital partizanskih pjesama - izveli su učenici Osnovne škole "Vladimir Nazor", Topusko.

U čemu je raritet ove izložbe?

Izložbe knjiga obično se priređuju iz bibliotečnih fondova ili iz skladišta izdavačkih poduzeća, ako su komercijalne izložbe, a ovo je prvi puta da je Centar za kulturu i informacije Zagreba priredio u suradnji s Muzejom narodne revolucije izložbu knjiga i štampe s eksponatima iz jedne muzejske zbirke, a ne bibliotečne. Jedan dio izložaka je iz fundusa Gradske knjižnice, Knjižnice "Bogdan Ogrizović" i Knjižnice "Gornji grad", ali najinteresantniji su ipak originali iz NOB-a, tj. iz muzejske zbirke.

Rezultat ovakve suradnje s Muzejom je jedna vrlo korisna izložba - informacija, koja ne daje, doduše, u ovom slučaju cjelovitu sliku /samo obrise/ i nije atraktivna u vizualnom postavu, ali - ono što daje je znanstveno i sustavno učinjen pregled muzejske građe, koja tek tako dobiva svoju pravu funkciju i ne ostaje zapretana u prašini muzejskih polica, nego postaje novi kvalitativni faktor jednog informacionog sistema od veoma širokog utjecaja. Tako muzejska građa, dakle, postaje živa, neposredna vizuelna informacija - od velikog u ovom slučaju i političkog i pedagoškog značaja /izložba putuje iz grada u grad/ odnosno tek je tako korisno upravljena od izvora do odredišta, a to je bio i cilj ove izložbe. Izložba tako postaje atraktivna informacija u tri dimenzije, moglo bi se reći.

Izložbu je koncipirao i napravio izbor eksponata dr prof. Vice Zaninović držeći se Nazorove misli iz poziva upućenog kulturnim radnicima na oslobođenom i okupiranom području uoči I. kongresa kulturnih radnika Hrvatske: "Produkcija je partizanske književnosti toliko nabujala, da je valja provjeriti, otkloniti kukolj i grmlje, da se u njoj što bolje istakne što je plemenito i korisno..." Izloženo je prema katalogu:

- I LITOGRAFIRANA I RUKOPISNA GRADJA
- II PRESJEK PARTIZANSKE PERIODIKE /Vjesnik, Naprijed, Dnevne vijesti, Srpska riječ, Omladinski borac, Omladinska iskra, Kulturni prilozi Nova Jugoslavija, Naše kazalište, Slobodna Dalmacija i dr.
- III KNJIZEVNI I KULTURNO-POLITIČKI FRAGMENTI IZ PARTIZANSKE ŠTAMPE
- IV IZ PARTIZANSKE LITERATURE
Vl. Nazor, I.G.Kovačić, J.Kaštelan, J.Franičević-Pločar, J.Horvat, M.Franičević, V.Popović, J.Cazi, J.Barković, I. Dončević, I.Čaće, Z.Jeličić, B.Čopić, M.Feldman i dr.
- V NEKI RADOVI O PARTIZANSKOJ KULTURNO-KNJIZEVNOJ DJELATNOSTI

Izložba je održana u Topuskom /Čitaonica/, Petrinji /Pedagoška akademija/ Sisku-/Građska knjižnica/-Bjelovaru /Muzej/ i Zagrebu /Centar za kulturu i informacije/.

Dragomir Prijić, prof.

DIJECEZANSKI MUZEJ

U izdanju muzeja izdana je serija od 16 r a z g l e d n i c a sa snimkama katedrale, detalji unutrašnjosti, značajni objekti iz riznice i zbirki muzeja. Razglednice su u omotu na kojem su uz 2 reprodukcije i osnovni podaci Povijest katedrale i važniji objekti u katedrali - na pet jezika.

Uz svezak razglednica izdane su i tri serije po šest dijapozitiva u koloru - color slides - sa temama: K a t e d r a l a, sa snimkama detalja - R i z n i c a sa snimkama izabranih objekata - B o Ź j i g r o b, jedan od najvrijednijih objekata u Riznici iz god. 1659.

ETNOGRAFSKI MUZEJ

Na osnovu programa kulturno-prosvjetne suradnje Jugoslavije i Mađarske priredio je Etnografski muzej u Zagrebu i Kanisai Dorottya Museum u Mohaču i z l o Ź b u P o k l a d n e m a s k e koja je održana prvo u Mohaču 1973. godine iza toga u Zagrebu (III 1974.). Autor izložbe u Zagrebu je viši kustos muzeja Katica B e n c - B o Ź k o v i ć. Autor izložbe u Mohaču je direktor Muzeja Đuro Šaroša. K a t a l o z i izložaba u Mohaču i Zagrebu štampani su dvojezično - mađarski i hrvatski, odnosno obratno. Tekstovi u katalogima su identični. A u t o r i t e k s t a : Katica B e n c - B o Ź k o v i ć i Jelka R a đ a u š - R i b a r i ć, (Zagreb)

i Đuro Š a r o š a c (Mohač). - Ilustracije su dane u dvije varijante. Katalog za izložbu u Mohaču (štampan u Mohaču) sa 12 crno-bijelih tabla-reprodukcija donosi pretežno ilustracije iz Mađarske. Katalog izložba u Zagrebu (štampan u Zagrebu, u identičnoj likovnoj formi i opremi) sa 15 reprodukcija donosi pretežno materijale iz Jugoslavije.

- U vrijeme održavanja Smotre folklora u muzeju je otvorena izložba "Materijalna kultura Like". Izloženi predmeti vezani su uz poljoprivredu, stočarstvo, tekstilnu i keramičku proizvodnju, a izloženo je i staro ličko ognjište sa kućnim inventarom. 21-28.VII 1974. Pozivnica.

- Izložba naslova "Narodni tradicijski muzički instrumenti Jugoslavije", prikazana je tokom I 74. Pozivnica.

GALERIJA FORUM

Izložba skulptura, Ante J a k i ć a, prikazana od 14.XII 73.- 2.I 74., praćena je k a t a l o g o m u izdanju Galerije Forum kojeg je uredio Vlado Bužančić. Predgovor napisali Radovan Ivančević i Tonko Maroević /prijevod predgovora na engleski jezik/. Dokumentacija - A.Jakić. Likovna postava izložbe Zvonko Lončarić. Pozivnica. Plakat.

Izložba crteža i tempera, Nikole K o y d l a, održana od 12.-26.III 1974., dopunjena je k a t a l o g o m izdanje Centra za kulturu i informacije Zagreba-Galerija Forum, Urednik kataloga i autor predgovora, Vlado Bužančić. Likovna postava izložbe Nikola Koydl i Vladimir Gojković. Opsežna dokumentacija u katalogu sakupljena od N.Koydla i V.Bužančića. Prijevod teksta kataloga na francuski jezik. Plakat. Pozivnica.

- Izložba skulptura Raula Goldonija, prikazana je tokom IV 1974. Izložbu je otvorio prof.arh. Neven Segvić. Pozivnica.

- U suradnji sa Stambenim poduzećem Ogulin, Galerija je pripremila arhitektonsko-kritičku izložbu "Krovovi novog Ogulina". Kritička obradba izložbe: Antoaneta Pasinović, dipl. inž.arh. te autori Milan Čamković, Mihajlo Kranjc, Božidar Stern sa suradnicima ABC 51. Izložba je prikazana tokom V 1974. Pozivnica.

- Izložba beogradskog slikara i grafičara, Predraga N e š k o v i ć a, prikazana od 2-27.VI 1974., praćena je k a t a l o g o m izd. Galerije Forum. Urednik kataloga Vlado Bužančić, predgovor Rade Konstantinović. Likovna postava izložbe V.Bužančić i Vladimir Gojković. Prijevod kataloga na engleski jezik. Plakat.Pozivnica.

- Uz izložbu slika i crteža, Dalibora P a r a ć a, prikazanu od 17.IX-6.X 1974., Galerija je izdala k a t a l o g s predgovorom Krune Prijatelja i opsežnim dokumentarnim podacima iz Arhiva za likovnu umjetnost JAZU. Urednik kataloga je V. Bužančić koji je izložbu i likovno postavio. Tekstovi kataloga prevedeni su na engleski jezik. Plakat izveo D.Parać.Pozivnica.

Od 12.-26.XI 1974.godine, Galerija je prezentirala dio grafičkog stvaralaštva, Petra H a d ž i B o š k o v a, nastalog od 1970. do danas. K a t a l o g izdanje Galerije uredio V.Bužančić. Predgovor napisao Boris Petkovski. Dokumentacija za katalog iz Muzeja na savremenata umetnost, Skopje i Petra Hadži Boškova. Prijevod tekstova kataloga na francuski jezik. Izložbu je likovno postavio V.Bužančić. Plakat - autor P.Hadži Boškov. Pozivnica.

K a t a l o g štampan uz izložbu slika, Nives K a v u r i ć - K u r t o v i ć, koja je održana od 11.X-1.XI 1974.god., izdanje Galerije uredio V.Bužančić. Predgovor napisala Nada Vrkljar-križić. Likovna postava izložbe i dokumentacija, V.Bužančić. Prijevod kataloga na francuski jezik. Plakat - N.Kavurić-Kurtović. Pozivnica.

Izložba slika, Ede M u r t i ć a, prikazana od 6.XII 1974.-5.I 1975. god., praćena je k a t a l o g o m izd. Galerije Forum. Predgovor napisao Miodrag B.Protić. Dokumentaciju za katalog pripremio V.Bužančić. Prijevod kataloških tekstova na francuski jezik. Likovna postava izložbe i plakat, Edo Murtić. Pozivnica.

Navedeni katalogi štampani su u nakladi od po 350 primjeraka i sadrže brojne reprodukcije.

STUDIO GALERIJE FORUM, Centra za kulturu i informacije

Izložba slika i crteža Vinka F i š t e r a, prikazana od 21.XII 73.-6.I 74., praćena je k a t a l o g o m u izd. GF s predgovorom Vlade Bužančića, kataloškim podacima za 26 radova u kombiniranoj tehnici i ulju.

- Samostalna izložba izrezanih papira i crteža, Marcela Bačića, prikazana je u I 74. Pozivnica.

- Centar je u suradnji s Informativnim centrom Savezne Republike Njemačke u Zagrebu, pripremio izložbu "Nagrađeni plakati SR Njemačke". Tokom održavanja izložbe, Hasso B r u s e je održao predavanje: Suvremene tendencije Njemačke plakatne umjetnosti. II 74. Pozivnica.

- Samostalna izložba "Gozba", Ratka Petrića, prikazana je u III 1974. Pozivnica.

- Centar je u suradnji sa Čakavskim saborom iz Pazina pripremio foto-izložbu naslova "Portreti dobitnika plakete "Marulić", autora Branimira Bakovića. III 1974. Pozivnica.

- Izložba petnaest crteža posvećenih Ivanu Goranu Kovačiću, rad Marčela Brajnovića, prikazana je tokom VI 1974. Pozivnica sa popisom izloženih djela.

- U suradnji s Britanskim savjetom za kulturne veze postavljena je samostalna izložba skulptura Denisa Mitchell-a. VI 1974. Pozivnica.

- Prva samostalna izložba, 25 pastela, akad.slikara Zlate Žiljić, prikazana je od 8-22.X 1974. Pozivnica.

- Pod pokroviteljstvom redakcije magazina Start i u organizaciji Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja Rijeka, Studija GF u razdoblju od 31.X-16.XI 1974. prikazana je izložba Ante Meštrovića, muzejskog pedagoga Pomorskog i povijesnog muzeja Rijeka, naslova "Povijesne rekonstrukcije jedrenjaka istočne obale Jadrana". Katalog u izdanju organizatora s predgovorom A.Meštrovića i tekstovima Rikarda Zica i Radmile Matejčić, brojnim reprodukcijama i kataloškim podacima. Odg.urednik kataloga i likovna oprema izložbe, Vladimir Bužančić. Muzeološka postava izložbe, Goroslav Oštrić, kustos Pomorskog i povijesnog muzeja Hrvatskog primorja u Rijeci.

- Samostalna izložba crteža iz 1972-73.godine, Ive Friščića, prikazana je tokom XI-XII mjeseca 1974. Pozivnica.

- Izložba grafičke mape, Virgilija Nevjestića, "Skitnica u raj", u izdanju ZBIRKE BIŠKUPIĆ, trajala je od 31.I-10.II 1975. Mapa Nevjestića sadrži 16 grafičkih listova, formata 445x280 mm, izrađenih u Parizu 1974. godine u izvedbi autora a u tehnikama bakropisa u boji, suhe igle i akvatinte u boji. Svaki primjerak mape dopunjen je crtežom /tuš u boji./ Mapa je rađena na 250 gramskom Rives papiru, a listovi su numerirani od 1-20, imenovani i signirani i nose suhi žig izdavača. Predgovor mapi iz pera je Predraga Matvejevića.

U pozivnici tiskanoj uz ovu izložbu Vlado Bužančić piše da Studio galerije Forum "želi ovom izložbom upozoriti na fenomen i vrijednost bibliofilskih izdanja, nažalost veoma rijetkih u nas, i potpomoći razvoju ove grafičke specijalnosti i njezinoj afirmaciji u najširem spektru". U suradnji sa Zbirkom Biškupić SGP priprema i slične bibliofilske izložbe. Reprezentativni katalog tiskan u Parizu 1974. u izdanju Zbirke Biškupić, uredio Božo Biškupić koji je i autor fotografija. Predgovor katalogu napisao Predrag Matvejević. 17 kvalitetnih reprodukcija /kolor i crnobijele/ uz opsežne prikaze Nevjestićevih izložaba, nagrada i kataloških podataka. Tekst u katalogu u cijelosti je preveden i na francuski jezik. Plakat-serigrafija.

GALERIJA LOTRŠČAK

Izložba portreta, akad.kipara Vukašin Stanka, prikazana je u XII 73. Pozivnica.

- Treća samostalna izložba zagrebačkog naivnog slikara Kamila Vujića, sa oko 20 djela nastalih uglavnom prošle i ove godine prikazana je tokom II 1974.

1/20

ODLAKAK

Virgil Nevjestić

List iz mape grafika Virgilita Nevjestića

- Samostalna izložba, Danice Klopotan, slikarice mlađe generacije naivaca, prikazana je tokom III 1973.

- Od 9-19. rujna 1974. god. održana je, u gornjogradskoj Galeriji Lotrščak, izložba slika već afirmiranog slikara naivca, Branka Bahunek a. Iako Bahunek kontinuirano izlaže već od 1970.godine ovo je prva samostalna izložba kojom se predstavio zagrebačkoj publici. Umjetnik je izložio 18 ulja na platnu, nastalih uglavnom u posljednje dvije godine. Pretežno su to motivi Gornjeg grada koji su najčešća tema Bahunekova slikanja, a ugodno iznenađenje su interijeri kojima se slikar u posljednje vrijeme počeo intenzivnije baviti. Izložbu, koja je bila dobro posjećena, prati k a t a l o g izdanje Galerije s tekstovima Vladimir Malekovića i Vjekoslava Majera, 2 kolor reprodukcije i kataloškim podacima. Pozivnica.

B.Biškupić

GALERIJA MEŠTROVIĆ

Izložba litografije pod naslovom "École de Paris" , 52 autora, prikazana je od 21.V-6.VI 1974. Pozivnica.

GALERIJA SUVREMENE UMJETNOSTI

Izložba naslova "Multipli", 28 umjetnika iz SR Njemačke, prikazana je od 10.-27.I 74. Pozivnica.

- Galerija i Industrogradnja, građevno poduzeće Zagreb, prikazali su u periodu od 1-14.II 74. izložbu Muzeja moderne umjetnosti, New York - "Građevinarstvo 20. stoljeća". Pozivnica.

- Razstavni salon Rotovž, Maribor, Muzej suvremene umjetnosti, Beograd i Galerija suvremene umjetnosti, Zagreb, organizirali su izložbu Nova fotografija-Vidici i usmjerenja od 18.II-5.III 1974. Pozivnica.

- Izložba "Građevinarstvo XX stoljeća" prikazana je tokom III 1974. Pozivnica.

- Izložba radova Daniela Burena (Paris), prikazana je od 4.IV-12.IV 1974. Pozivnica s izvodom autora iz predgovora katalogu.

GALERIJE GRADA ZAGREBA GALERIJA SUVREMENE UMJETNOSTI

24.IV 1974.

UGO LA PIETRA, umjetnik i teoretičar, milano, italija

predavanje i razgovor uz filmove i diaprijekcije o problemima arhitekture i dizajna u italiji danas, kao i upoznavanje s ma-

terijalima izložaba "italija; novi kućni pejzaž", new york 1972, "trienale arhitekture, dizajna i primjenjene umjetnosti", milano 1973; "contemporanea", rim 1974.

26.IV 1974.

TOM MARIONI, umjetnik i voditelj "muzeja konceptualne umjetnosti"
u san franciscu, sad

predavanje i razgovor o konceptualnoj umjetnosti zapadne obale
s a d uz diaprojekcije i izvođenje jedne akcije autora.

29.IV 1974.

u suradnji s GALERIJOM STUDENTSKOG CENTRA U ZAGREBU
LIUZ BECKER, filmski režiser, london

projekcija autorskih filmova na temu umjetnosti i politike
kulture:

1. kazimir maljević - film rađen na temelju maljevićevog "eseja o umjetnosti" i sinopsisa za animirani film kojeg nije realizirao.
2. umjetnost u revoluciji - film rađen na temelju materijala londonske izložbe o ruskoj avangardi u razdoblju oktobra i originalnih filmskih materijala tog vremena.

GALERIJA SUVREMENE UMJETNOSTI

Izložba skulpture i grafike, Zvonka Lončarića, prikazana je od 25.IV-12.V 1974. Pozivnica.

- Izložba posvećena Zagrebačkoj školi crtanog filma naslova "Animacija" održana je od 11-30.VI 1974. Pozivnica.

- Izložba slika i crteža, Borisa J e s i h a, prikazana je od 12-29.IX 1974. Pozivnica.

- Izložba, Marine A b r a m o v i ć, akad.slikarice iz Beograda, prikazana je od 14-22.X 1974. U razgovoru nakon otvorenja izložbe o oblicima body arta sudjelovali su: Abramović, Bek, Blažević, Denegri, Jurčić, Košćević, Maković, Matičević, Pejić, Putar i dr.

24.X otvorena je u prostorijama Galerije izložba "100.godina prve umjetničke izložbe u Hrvatskoj". Organizator izložbe je Galerija "Benko Horvat". Izložba je bila otvorena do 17.XI 1974. Pozivnica. Plakat.

- Izložba slika i crteža, Otona G l i h e, postavljena je u vrijeme od 5-22.XII 1974. Razgovor s O.Glihom u kojem su sudjelovali J.Kaštelan, V.Marković i Z.Tonković, održan je 16.XII 1974. Pozivnica.

GALERIJA "BENKO HORVAT"

Izložba slika, povodom 100 godišnjice izložbe održane u Narodnom domu u Zagrebu 1874., prikazana je od 24.X-15.XI 74. Pozivnica.

GALERIJA STUDENTSKOG CENTRA

K a t a l o g "Novine" br.45 na 4 str., odg.urednik Želimir Koščević, sa prilozi suradnika Szombathy Ballinta, Ide Biard, Ann Borčić, Ješe Denegrija i dr. praćen brojnim reprodukcijama, informira o najnovijim pravcima u likovnoj umjetnosti i izložbenoj djelatnosti GSC.

K a t a l o g "Novine" br.46, na 4 str. odg. urednik Ž.Koščević sa prilozi foto sekvenci Željka Stojanovića naslova Sto sam vidio što smo vidjeli; Internacionalni kolokvij Berlin, oktobar 73, Ž.Koščević, uz niz aktuelnih vijesti o novim izložbama, časopisima i adresama umjetnika. Fotografije, P.Dabac, Ž.Stojanović.

- "NOVINE" Galerije Studentskog centra br.48/XII 1973. Odg.urednik Želimir Koščević. Novine donose tekstove vezane za izložbu grafičkog dizajna Josepha Müllera Brockmanna, održane u GSC u II 74., sa brojnim reprodukcijama njegovih radova, priloge: Slavka Matkovića, Novi strip kao konstrukcija, Daniela Burena, Funkcija jedne izložbe, Zvonka Makovića, Kratki zapis za Romana Cieslewitczę te priloge Nena Baljkovića, Ide Biard, Jacques Lepage-a, Ž.Koščevića i Jiri Valoch-a. Fotografije - Petar Dabac.

"Novine" 45, 46, 47 i 48 uređivala Ida B i a r d.

- Izložba grafičkog dizajna, Josepha Müllera Brockmanna, otvorena je u suradnji s Katedrom za vizualne komunikacije i dizajn, Odsjekom za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu i ULUPUH - 17.I-5.II 74. Pozivnica.

-Prva izložba, Centra za umjetnost i komunikaciju iz Buencs Airesa (CAYC), naslova "Profil latinsko američke umjetnosti", prikazana je u II.74. Izložba je organizirana na bazi reciprotiteta te će tokom ožujka 1974. u Buenos Airesu biti otvorena izložba naziva "Jugoslavenska avangarda". Pozivnica.

- Od 18-22.III 1974. u Galeriji je održana zanimljiva akcija pod nazivom "Nekoliko dana slikanja". Autori slikanja bili su Peter Blokhuis, Pat Andrea i Walter Nobbe suradnici Lijnbaancentra iz Rotterdama. Pozivnica.

- Izložba filmskih scenarija "Kretanja", Ladislava Galeta, prikazana je od 28.III-6.IV 1974. Pozivnica.

- Tokom travnja i prve polovine svibnja 1974. u Galeriji su održane izložbe:

- samostalna izložba Ladislava Galeta pod nazivom "Dosjetka o krugu"

- samostalna izložba grčkog umjetnika Constantina Xenakisa, koji je u Galeriji izložio svoje crteže, a na ulicama Zagreba izveo akciju "novine"
- manja samostalna izložba grafika Dejana Jokanovića - Toumina
- prvi samostalni nastup studenata Akademije likovnih umjetnosti Ante Šuvara, koji je ovom izložbom dao kritički prikaz svog dosadašnjeg akademskog rada
- grupna izložba umjetnika iz Buenos Airesa, realizirano u suradnji Galerije sa Centrom za umjetnost i komunikaciju iz Buenos Airesa
- samostalna izložba fotografija Slobodana Tadića pod naslovom "Četiri laka komada".

30.IV održana je u Galeriji projekcija filma "Umjetnost u revoluciji, koji dokumentarno prikazuje razvitak avangardnih koncepta u SSSR-u od 1917. do 1930. godine. Lutz Becker iz Londona, autor filma, iznio je nakon projekcije niz zanimljivih detalja vezanih za realizaciju ovog filma.

30.V 1974. otvorena je samostalna izložba najnovijih crteža pod nazivom "intervencije" Radomira Damnjanovića - Damnjana iz Beograda.

- Izložba fotografije, Slobodana T a d i ć a, prikazana je od 17.V-29.V 1974. Pozivnica.

- Izložba slika, Zvonimira P l i s k o v c a, prikazana je od 20. do 27.VI 1974. Pozivnica.

- Izložba naslova "Dnevnik", izbor iz 5000 crteža koje je za svoj osam minutni film nacrtao Nedeljko D r a g i ć, održana je u povodu 2.svjetskog festivala animiranog filma od 12-19.VI 1974. Pozivnica.

- U VII mjesecu 1974. u Galeriji je postavljena izložba "Dokumentacija" na kojoj su se nalazili plakati, fotografije i novinski izresci, iz čega se moglo vidjeti na koji način je Galerija ove godine učestvovala u javnom životu i kako je javni život učestvovao u radu Galerije. Istovremeno je postavljena i izložba dokumentacije Naučne fantastike. Pozivnica.

- Muzički salon Teatra ITD i Galerija SC, pripremili su izložbu Glazbene grafike iz kolekcije Erharda Karkoschke. Izložba je prikazana od 13-19.XI 1974. Pozivnica.

GALERIJA PRIMITIVNE UMJETNOSTI

Izložba slika, Albine K u d e l j n j a k, prikazana je od 10.I-27.I 74. Pozivnica.

- Izložba slika i crteža Marije B r u s i ć - K o v a č i c e, prikazana je od 1-14.II 1974. Pozivnica.

- Izložba slika, Tomislava P e t r a n o v i ć a, prikazana je u periodu od 18.II-5.III 1974. Pozivnica.

GLIPTOTEKA JAZU

Izložba naslova "Lik žene u djelima kipara", na kojoj je izloženo 101 djelo 6 autora, prikazana je od 6.III-7.IV 1974. K a t a l o g u izd. Gliptoteke s predgovorom Mr. Ane Adamec i kataloškim podacima. Postav izložbe ing. Bajin-Bakal Cvjetana. Izbor skulptura, Mr.A.Adamec. Pozivnica.

- Proslava 500-godišnjice nastanka b e r a m s k o g ciklusa fresaka praćena je i izložbom "Kopije istarskih fresaka" u postavi Mirjane S a k a č. Izložene su kopije fresaka iz Berama, zatim freske iz kapele "Sv.Roka" u Draguču, iz kapele "Sv.Trojstva" u Žminju, crkve "Sv.Marije" u Dvigradu, iz crkve "Sv.Nikole" u Pazinu, iz crkava iz Barbana, Huma, Kloštra, Oprtlja i Hrastovlja. Freske su kopirali Bruno Bulić, slikar i konzervator, zatim Hajrudin Kujundžić, slikar, Šime Perić, Željko Hegeđušić, Ivo Kalina te Eugen Kokot i Galliano Zanko. Izložba je prikazana u listopadu 1974. Pozivnica.

- U povodu 500-obljetnice rada majstora Vincenta iz Kastva u crkvi Sv.Marije na Skrilinama u Bermu prikazana je tokom IX 1974. izložba kopija istarskih fresaka. Pozivnica.

HRVATSKI ŠKOLSKI MUZEJ

Muzej je u suradnji sa Muzejom Brodskog posavlja iz Slavenskog Broda priredio izložbu pod naslovom "Portret djeteta", koja je prikazana od 6.II-9.III 1974. Autor izložbe je Milena Nedeljković, direktor Muzeja Brodskog posavlja. K a t a l o g u izd. HSM uredila je Ksenija Simić, viši kustos HSM. Likovni postav izložbe, katalog i plakat, Joža Ladović.

- Hrvatski školski muzej i Zavod za unapređivanje osnovnog obrazovanja Zagreb organizirali su izložbu "Dječje ilustracije priča Ivane Brlić-Mažuranić" u povodu 100-godišnjice rođenja velike književnice. Pokrovitelj izložbe je Izdavačko knjižarsko poduzeće "Mladost", koje je knjigama nagradilo 35 najboljih radova. Knjige su uručene učenicima prilikom otvorenja izložbe 16.IV 1974.

Urednik izložbe je Ksenija Simić, viši kustos Hrvatskog školskog muzeja. Izbor radova izvršili su Slobodan Čujić, Julija Mirković, Miloš Popović i Ksenija Simić. Tekst kataloga napisali su Slobodan Čujić, Nedjeljko Mihanović i Ksenija Simić. Likovna postava izložbe katalog i plakat djelo su Slobodana Čujića.

Izložba je bila otvorena od 16.IV-30.VIII 1974. Izloženo je 108 učeničkih radova. Plakat. Pozivnica.

- 10.IX 1974. otvorena je u Hrvatskom školskom muzeju izložba "Pionirska organizacija u socijalističkom odgoju mlade generacije" koju je organizirao Hrvatski školski muzej pod pokroviteljstvom Republičkog savjeta za unapređivanje rada Saveza pionira, Saveza društava "Naša djeca" SR Hrvatske.

Autori izložbe i teksta kataloga su kustosi Hrvatskog školskog muzeja, Deziderija Bosnar i Zvonko Šešo, dok su likovni postav, oprema kataloga i plakat djelo Jože Ladovića. Izložba je bila otvorena do 10.X 1974.

- Hrvatski školski muzej izdao je knjigu Ive Perića "Borba za ponarođenje dalmatinskog školstva 1860-1918", kao prvu knjigu iz svoje serije monografija. Recenzenti su bili Dinko Foretić i Mihajlo Ogrizović.

Knjiga je formata velikog oktava sa 176 stranica teksta i znatnim brojem fotografija, tabela i geografskih karata.

Sadržaj je podijeljen u pet poglavlja. Prvo poglavlje: Osvrt na školstvo i nastavni jezik u Dalmaciji od uvođenja austrijske uprave do pada Bočova apsolutizma. Drugo poglavlje: Ponarođenje školstva - sastavni dio političkog programa dalmatinskih narodnjaka i prva postignuća u započetoj borbi. Treće poglavlje: Teškoće i uspjesi borbe za ponarođivanje školstva u Dalmaciji od prvih općinskih izbora do osvajanja saobrske većine. Četvrto poglavlje: Nastavak borbe za ponarođivanje dalmatinskog školstva tokom osmog i devetog decenija prošlog stoljeća. Peto poglavlje: Završna faza borbe za ponarođivanje dalmatinskog školstva.

- U izdanju Hrvatskog školskog muzeja iz Zagreba, Pedagoškog muzeja iz Beograda i Slovenskog školskog muzeja iz Ljubljane izašao je sedmi broj Zbornika za historiju školstva i prosvjete. Glavni urednik ove publikacije je Dragutin Franković, a odgovorni urednik Branko Pleše. Na 280 stranica objavljeni su slijedeći radovi:

RASPRAVE I ČLANCI

Vlahović Jovan, Prve crkveno-školske opštine, školski odbori i fondovi u južnim oblastima, za vreme Turaka, u XVIII i XIX veku

Franković Dragutin, Rad Davorina Trstenjaka u Gospiću

Perić Ivo, Školske prilike u Dalmaciji u drugoj polovici 19. stoljeća

Mažuran Ive, Realna gimnazija u Osijeku

Šavli Andrej, Naše goriško in istrsko begunsko školstvo v prvi svetovni vojni

Vuković Rade, Branimir Brana D. Aksentijević

MANJI PRILOZI I GRAĐA

Pleše Branko, Povijesni opis školstva u Štrigovi do 1941. godine

Firinger Kamilo, Prosvjetna djelatnost dra Ivana Branislava Zocha u Osijeku i Hrvatskoj

Aćimović Radmila, Srednjoškolska omladina u okupiranom Beogradu

Lisac Andrija-Ljubomir, Škole u Hrvatskom zagorju i Prigorju prema narodnooslobodilačkom ratu

Aksentijević Borivoje, Sedam i po decenija Pedagoškog muzeja u Beogradu

IZ RADA ŠKOLSKIH MUZEJA

Pavlič Slavica, Razstava "Prizadevni šolniki na Slovenskem v obdobju 1774-1914"

Hojan Tatjana, Slovenska šolska knjiga ob 200-letnici narodnih šolskih tiskov

Popović Jelica, Rad Galerije dečjeg likovnog stvaralaštva pri Pedagoškom muzeju u Beogradu

PRIKAZI

Publikacija o našoj najstarijoj osnovnoj školi - Lisac Andija Ljubomir

M. Demarin, Hrvatsko školstvo u Istri između dva svjetska rata - Šešo Zvonko

K. Filić, Glazbeni život Varaždina i njegova Muzička škola - Lisac Andrija-Ljubomir

B. Pleše, Sedamdeset godina Hrvatskog školskog muzeja (1901-1971) - Aćimović Radmila

BIBLIOGRAFIJA

Hojan Tatjana, Bibliografija za slovensko zgodovino šolstva (1961-1970).

Z. Šešo

- U Hrvatskom školskom muzeju održana je od 18.X-6.XII izložba "Hrvatsko školstvo 1874. godine" na kojoj su prikazane tri značajne stogodišnjice naše povijesti. To su II opća učiteljska skupština u Petrinji, donošenje prvog školskog zakona i otvaranje modernog sveučilišta u Zagrebu.

Tematsku obradu izložbe i tekst kataloga dala je Zlata Božičević, kustos Hrvatskog školskog muzeja, dok su likovni postav izložbe, oprema kataloga, plakat i pozivnica djelo akademskog slikara Ede Kovačevića.

IZLOŽBENI SALON DOMA JNA

Monografskom izložbom, slika i crteža iz razdoblja od 1947-1974, Zlatka P r i c e, Salon je započeo svoju redovnu izložbenu djelatnost u novootvorenom prostoru Doma JNA. Pozivnica. VIII 1974.

KABINET GRAFIKE JAZU

Izložba grafika, Käthe Kollowitz, organizirana u suradnji JAZU Zagreb i Akademije umjetnosti Njemačke DR, Berlin, prikazana je od 1-27.I 1974. K a t a l o g u izdanju JAZU s uvodnim tekstom Harry-a Nündel-a, životopisnim podacima i popisom izloženih 97 radova, dopunjen brojnim reprodukcijama. Pozivnica, plakat.

- Tematska postava izložbe "Plakat u Hrvatskoj do 1941", s kritički probranim materijalom iz fundusa Kabineta i Grafičke zbirke Nacionalne i sveučilišne knjižnice te nekoliko primjeraka iz privatnog vlasništva, prikazana je od 8.II-3.III 74. Pozivnica. Plakat.

- Osma zagrebačka izložba jugoslavenske grafike prikazana je tokom V-VI mjeseca 1974. godine. Izloženo je 96 listova od 54 autora, po izboru Odbora za izbor radova. K a t a l o g u izd. Kabineta sastavila i napisala predgovor Renata Gotthardi - Skiljan. Slijede reprodukcije po jednog rada svakog autora i opsežni kataloški podaci. Idejni nacrt plakata i omota kataloga zasnovao Ivan Picelj. Pozivnica.

- Izložba iz fundusa Kabineta grafike "In memoriam Oskar H e r m a n", crteža i grafika, održana je od 28.X-lo.XI 1974. K a t a l o g u izdanju Kabineta s kratkim predgovorom i velikim brojem reprodukcija. Kataloški popis nalazi se na kraju kataloga. Katalog sastavila i predgovor napisala, Renata Gotthardi-Skiljan. Plakat zasnovao i izveo, Atelijer Branko Horvat. Pozivnica.

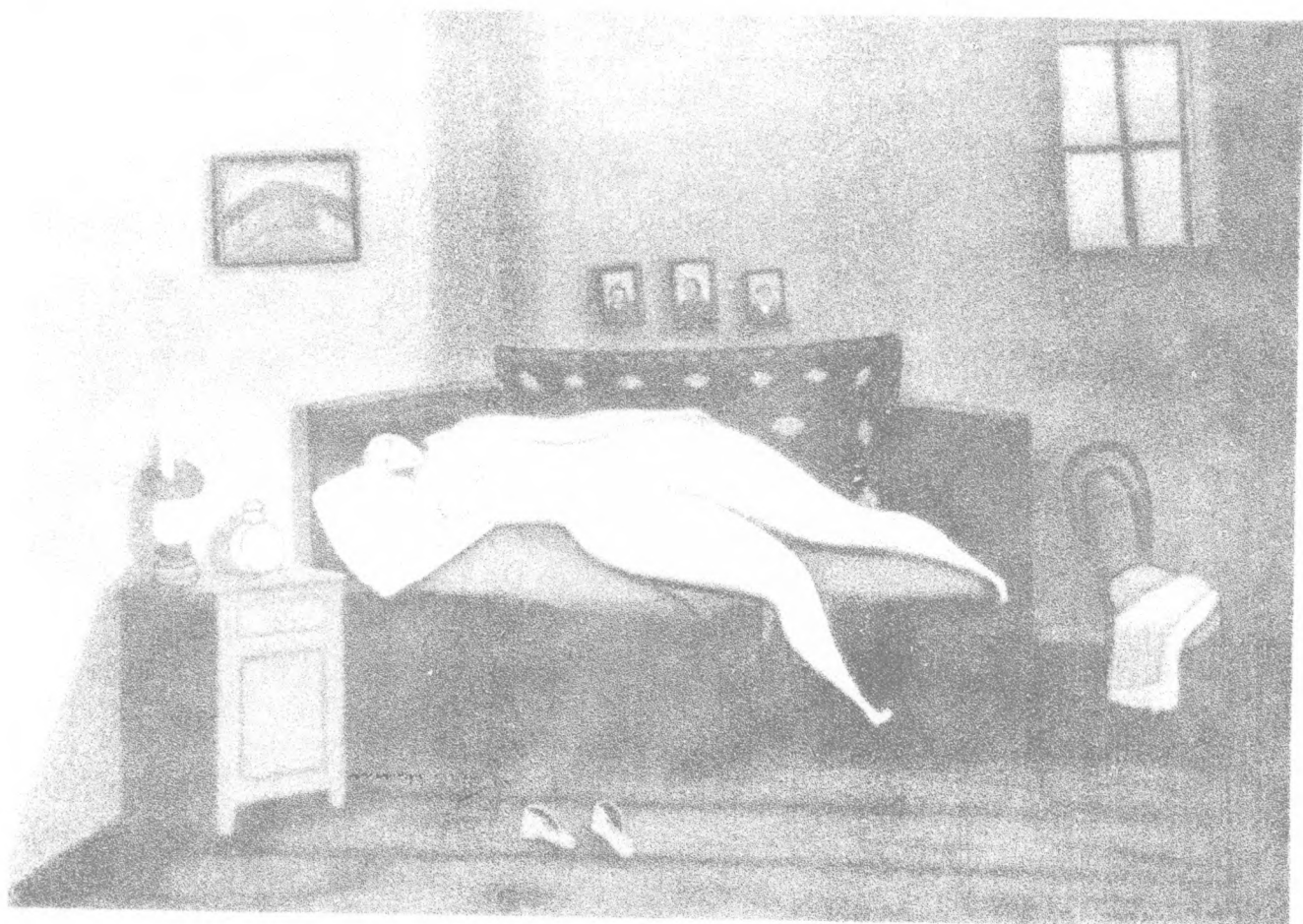
- Grafoteka Reinickendorf iz Zapadnog Berlina izložbom grafika i crteža u Kabinetu predstavlja izbor iz svoje bogate zbirke koja sadrži i radove grafičara iz drugih zemalja. Grafo- teka je prva ustanova te vrste u Njemačkoj otvorena 1968 godine koja posuđuje slike kao knjižnica knjige. Postavljanje izložbe u Zagrebu omogućili su Savez njemačkih gradova i Informativni cen- tar Savezne Republike Njemačke u Zagrebu. K a t a l o g u izd. Informativnog centra SR Njemačke u likovnoj opremi Ivana Picelja sadrži predgovor, reprodukcije i kataloški popis radova. Izložbu su pripremili Anne - Mie Palm i prof.dr Helmut Boersch-Supan. Pozivnica. Plakat. 26.XI - 8.XII 1974.

MUZEJ GRADA ZAGREBA

U suradnji s Muzejem grada Sarajeva prikazana je izložba naslova "Sarajevo kroz umjetnički pejzaž" od 24.V-24.VI 1974. K a t a l o g u izdanju Muzeja grada Sarajeva, koji je uredila i napisala predgovor Ljubica Mladenović, sadrži kataloški popis i reprodukcije 23 izložene slike. Pozivnica.

MUZEJ REVOLUCIJE NARODA HRVATSKE

Suradnjom Muzeja sa Institutom za historiju radničkog pokreta Hrvatske i Arhivom Hrvatske, postavljena je izložba "Hrvatska 1943". Autor izložbe Katarina Babić, kustos Muzeja re- volucije. Pozivnica katalog s predgovorom K.Babić i nekoliko re- produkcija. Postav izložbe, plakat i pozivnica, Zdravko Rajković, akad. slikar. XI 73.

Galerija Kotrščak, Zagreb

Branko Babunek, slika „Odmor“

- Izložba fotografija, dokumenata i plakata o oslobođenju Beograda organizirana u okviru natječaja za "Nagradu oslobođenja Zagreba", prikazana je u II 1974. Učenicima je pružena mogućnost da se bolje upoznaju sa jednom od tema iz toga natječaja: "30.godišnjica oslobođenja glavnog grada SFRJ".

- Izložba "Kulturni rad u Narodnooslobodilačkom ratu u Hrvatskoj" prikazana je tokom XI-XII mjeseca 1974. Pozivnica.

MUZEJ ZA UMJETNOST I OBRT

Nastavljajući međurepubličku suradnju, Muzej primenjene umetnosti u Beogradu i Muzej za umjetnost i obrt u Zagrebu, predstavili su izložbom "Inžinjeri dizajn" mladog autora, Vesnu P o p o v i ć. Izložba je prikazana od 18.I-3.II 1974. Pozivnica.

- Izložba "Muzejski plakati iz Holandije" (Gemeente museum, Haag; Stedelijk museum, Amsterdam; Museum Boymans-van Beuningen, Rotterdam) prikazana je od 7.II-24.II 74. Pozivnica.

- Muzej primenjene umetnosti u Beogradu i MUO u Zagrebu, predstavili su javnosti izložbu "Uvezi i okovi knjiga iz jugoslavenskih kolekcija". 15.II-7.III 74. Pozivnica.

- Udruženje likovnih umetnika primenjenih umetnosti Kosova i Udruženje likovnih umjetnika primjenjenih umjetnosti, pripremili su izložbu naslova "Primenjena umetnost Kosova". 23.III-8.IV 1974. Pozivnica.

- Izložba akad. slikara, Waltera Zachariasa R e g e n s b u r g a, održana je od 14-23.VI 1974. Pozivnica.

- Izložba likovnih radova učenika XI Gimnazije u Zagrebu, prikazana u toku VI 1974, organizirali su MUO, Centar za vizuelnu kulturu mladih Saveza likovnih pedagoga Hrvatske, Centar za vanškolski odgoj SR Hrvatske, Školska knjiga i XI Gimnazija u Zagrebu. Pozivnica.

- Izložba dječjih igračkaka prikazana od 25.VI-2.VII 74. pripremljena je u suradnji sa ŠPU-odsjek industrijskog oblikovanja i Yugodidactom iz Zagreba. Pozivnica.

MUZEJSKI DOKUMENTACIONI CENTAR

U znak zahvalnosti na značajnom doprinosu u izgradnji Njegoševa mauzoleja na Lovćenu, odvijanju akcije "Umjetnici Njegošu", Muzejski dokumentacioni centar dobio je spomen medalju sa likom Njegoša, rad kipara Vanje R a d a u š a. Medalja je 4. studenog dodjeljena, na prigodnoj svečanosti u zgradi društveno-političkih organizacija Hrvatske u ime Odbora za izgradnju Njegoševa mauzoleja SR Hrvatske, od predsjednika Odbora, akademika dr Grge Novaka, predsjednika JAZU.

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA BIBLIOTEKA - Izložbena dvorana -
Grafička zbirka

Izložba naslova "Petrarca i petrarkizam u Hrvata", upriličena u povodu jubilarne obljetnice smrti Petrarce, održana je od 20.VI-10.VII 1974. u Zagrebu a tokom VII-VIII 1974. postavljena je i u Dubrovniku u Naučnoj biblioteci, Knežev dvor. Likovni postav izložbe, Vlado Bužančić, Olga Turina i Nela Schmidichen. K a t a l o g u izd. Nac.bibl. s predgovorom i kataloškim podacima, Frano Čale i Mirko Tomasić.

NACIONALNA I SVEUČILIŠNA BIBLIOTEKA

Od 2. do 14.XII 1974. održana je u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci izložba u spomen stogodišnjice rođenja IVANE BRILIĆ-MAZURANIĆ. Na izložbi je prikazano oko 90 djela proslavljene književnice iz fonda Biblioteke, kao i fotografije najuspjelijih ilustracija (C.Job, J. Vanište, V.Kirina, A. Kinerta, D.Rusjan). Osim škola izložbu je posjetio i veći broj građana.

U Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci održana je od 23.XII do 17.I 1975. izložba u povodu 450 godišnjice smrti MARKA MARULIĆA (1524 - 1974). Izloženo je 34 najstarijih izdanja djela Marka Marulića, vlasništvo Biblioteke, oko 90 izabranih studija, kritika, napisa o Marku Maruliću i novijih izdanja njegovih djela, kao i fotografije ilustracija tih djela, te originalne grafike grada Splita i okolice iz tog vremena.

- Grafička zbirka Nacionalne i sveučilišne biblioteke primila je na dar od Zbirke Biškupić slijedeće grafičke mape:

1. Lacković, Planetarium Mapa litografija Zagreb 1974.
2. I.Lacković, Zodijak mapa litografija Zagreb 1974.
3. I.Friščić, Mapa kombinirana tehnika Zagreb 1973.
4. Nives Kavurić Kurtović, Mapa kombinirana tehnika Zagreb 1973.
5. Matija Skurjeni, Mapa serigrafija Zagreb 1972.g.
6. Virgilije Nevjestić, Mapa bakropisa. Pariz 1974.

Mape su dragocjena prinova fondusu Grafičke zbirke koja nema često mogućnosti da kontinuirano nabavlja sva nova ostvarenja na polju grafičke djelatnosti.

Grafički listovi pojedinih navedenih mapa umjetnički i tehnički su izvanredno izvedeni. Mape kao cjelina ukusno opremljene zaokružuju potpuno putem petnaestak listova specifičan opus svakog umjetnika.

Spomenute mape zbog svoje opreme, naklade i osobito zbog vrijednih predgovora zaista imaju svoje opravdanje unutar sastava Grafičke zbirke Biblioteke.

Božo Biškupić znatno je zadužio Nacionalnu i sveučilišnu biblioteku svojim darom.

N.Schmidichen.

POVIJESNI MUZEJ HRVATSKE

Povijesni muzej i Društvo hrvatskih skladatelja, prikazali su izložbu "Život i rad Blagoje Berse" o 100.godišnjici rođenja. XII 73. Pozivnica.

- Opsežna izložba o djelovanju antifašista u Njemačkoj u vrijeme nacizma, naslova "Borba njemačkih antifašista 1933-1941", pripremio je Muzej njemačke povijesti u Berlinu za svoje gostovanje u povijesnim muzejima u Beogradu, Zagrebu i Ljubljani. 9-24.I 74. Pozivnica.

- Izložba "Bitka na Krbavskom polju 1493", otvorena uz uvodno predavanje kustosa muzeja Vlaste Brajković, prikazana je od 11.I-24.II 74. Pozivnica.

- Izložba "Uspomene na Ivanu Brlić-Mažuranić", postavljena je u čast 100.obljetnice rođenja ove znamenite književnice i u čast Dana žena. Predmete za ovu izložbu posudili su članovi obitelji I.Brlić-Mažuranić. Pozivnica. III-V 1974. Otvorenje izložbe praćeno je uvodnim predavanjem kustosa muzeja Maje Skiljan i projekcijom filma o književnici.

- U čast VII Kongresa SKH u muzeju su otvorene izložbe: Prvomajske proslave u Hrvatskoj, a/ Povijesni pregled (u suradnji s Institutom za historiju radničkog pokreta), b/ Prvomajske proslave očima i maštom djece (radovi učenika osnovnih škola i Likovni atelje "Končar", radovi stvaralaca - amatera poduzeća "R.Končar". 5.IV-26.V 1974. Pozivnica.

POVIJESNI MUZEJ - Odjel Srba u Hrvatskoj

Na izložbi naslova "Zbirka ikona" izloženi su eksponati koji su bili u upotrebi kod Srba u Hrvatskoj a nalaze se u zbirci Muzeja. Pored radova domaćih slikara izložene su i ikone nastale u Rusiji, Italiji i Grčkoj, a bile su u upotrebi u našim krajevima. 12.VI-1.X 1974. Pozivnica.

POVIJESNI MUZEJ HRVATSKE
FOND KNJIGE "GORSKI KOTAR" DELNICE

Izložba naslova "Gorski kotar nekad i danas" obuhvaća, povijest Gorskog kotara od srednjeg vijeka do danas, njegove prirodne ljepote, bogatstva i privredne grane. Izložba je pripremljena u seriji Povijesnog muzeja Hrvatske "Hrvatski krajevi i gradovi u prošlosti". Izložba je prikazana od 10.X-10.XII 1974. Uz otvorenje izložbe prikazani su dijapozitivi u Gorskom kotaru. Pozivnica.

PTT MUZEJ

ZBORNIK u povodu proslave 120.godišnjice uvođenja telegrafa u Hrvatskoj, izd. Poduzeće PTT saobraćaja i PTT muzej, Zagreb 1974. Glavni urednik, dipl.inž. Ivan Stritof. 339 str. sa fotoreprodukcijama.

Poduzeće PTT saobraćaja u Zagrebu, odnosno PTT muzej koji se nalazi u njegovom sastavu, obilježio je 120.godišnjicu uvođenja telegrafa, pored brojnih drugih obilježavanja, izdanjem Zbornika koji je posvećen uvođenju i razvoju telegrafa u Hrvatskoj.

Pri izradi publikacije, kako se navodi u predgovoru, ispriječile su se brojne poteškoće prvenstveno zbog slabo istražene i premalo obrađene povijesti PTT-a. Suradnjom samih radnika PTT poduzeća i muzeja posvećena je pažnja toj grani saobraćaja kroz povijesni pregled.

U Zborniku se nalaze slijedeći prilozi: V.Hajnrh, Pojava brzjava u Zagrebu; M.Zuber, Razvoj električne telegrafije 1800-1920; V.Juriša, Razvoj električne telegrafije 1900-1970; I.Maslov, Javni automatski telegrafski saobraćaj u SRH 1945-1970; V.Sokol, Počeci i razvoj normativnog reguliranja telegrafskog saobraćaja do godine 1850; Lj.Sokol, Osamdeseta godišnjica uvođenja tečajeva u Poduzeću PTT saobraćaja Zagreb; V.Sokol, Samuel Finley Breese Morse (život i djelo); V.Muljević, Ferdinand Kovačević 1838-1913; Lj. Sokol, Počeci i razvoj telekomunikacionih veza za vrijeme narodnooslobodilačkog rata. Kratki sadržaji svih članaka na francuskom jeziku.

REPUBLIČKI ZAVOD ZA ZAŠTITU PRIRODE

PRIRODNE ZNAMENITOSTI HRVATSKE, izd. Školska knjiga Zagreb, 1973. Urednik Emilija Sambolek-Hrbić. 127 str. sa kolor reprodukcijama i kartom.

Ova knjiga, namjenjena prvenstveno školama, realizirana je u suradnji sa Republičkim zavodom za zaštitu prirode Zagreb. Tekst praćen izvanrednim kolor reprodukcijama, napisali su Zvonimir Badovinac, Ivica Bralić, Marinka Kamenarović, Ratko Kevo, Zvezdica Mikulić, i Oskar Piškorić.

Knjiga svojim sadržajem i namjenom pomaže realizaciju jednog od osnovnih zadataka nastave biologije i prirodnih znanosti uopće: shvaćanje zakonitosti prirodne ravnoteže kao i uloge čovjeka u trajnom čuvanju prirodnih bogatstava i iskorištavanju prirode u granicama koje neće ugroziti njezin a time i naš opstanak, kako u uvodu ističe prof.Vicko Pavičić. U knjizi se na pregledan način obrađuju zaštićeni dijelovi prirode po kategorijama: nacionalni parkovi, strogi i upravljani prirodni rezervati, pojedine biljne i životinjske vrste i njihove zajednice spomenici prirode i memorijalni prirodni spomenici. Na kraju publikacije je pregledan popis, navedenih, zaštićenih dijelova prirode. Knjigu je likovno i grafički opremio Fedor Ličina.

Republički zavod za zaštitu prirode redovito objavljuje kraće prikaze iz oblasti zaštite prirode u zagrebačkom tjedniku "Vikend", i na taj način informira i širu javnost o oblasti temeljito obrađenoj knjigom Prirodne znamenitosti Hrvatske.

- Republički zavod izdao je u posljednjih nekoliko godina niz stručnih i popularnih edicija od kojih navodimo neke od interesa za muzeje:

- Zaštita prirode u Hrvatskoj, Zagreb 1961.god.
- Dr F.Kušan, Velebitski botanički vrt (stručni vodič), Senj 1971.god. Izdano u suradnji sa Senjskim muzejskim društvom
- M.Kamenarović, Nacionalni park Risnjak (stručni vodič), Zagreb 1970.god.
- D.Radoš, Paklenica-nacionalni park, vodič, Starigrad-Paklenica izd. Uprava Nacionalnog parka Paklenice
- Časopis Priroda, 1969.godina br.4 koji je posvećen zaštiti prirode u SR Hrvatskoj te Priroda, 1973., br. 4 posvećena zaštiti ptica. U izdanju Zavoda izdano je i niz razglednica posebno zaštićenih biljnih vrsta.

RESTAURATORSKI ZAVOD HRVATSKE

RAZGOVORI KOD OKRUGLOG STOLA U RESTAURATORSKOM ZAVODU HRVATSKE

Na molbu Restauratorskog zavoda Hrvatske uputio je UNESCO, svjetski poznatog stručnjaka za konzervaciju i restauraciju spomenika kulture, gđu dr Hanna Jedrzenska, konzervatora Narodnog muzeja u Varšavi, Poljska, na dulji studijski posjet u RZH u Zagrebu. Njezina specijalnost je, već nekoliko decenija, naročito usmjerena na analizu žbuke kao pomoć za datiranje spomenika a istovremeno i pomoć konzervatorima za ispravnu primjenu žbuke pri konzervaciji i restauraciji objekata. U tome je dr Jedrzenska i u stručnoj literaturi dala svoj značajan doprinos i stekla ugled svjetski poznatog i priznatog stručnjaka.

Svrha njezinog boravka u Restauratorskom zavodu Hrvatske, u trajanju od dvadeset dana, bila je sa zadatkom da uvidom u rad zavoda verificira dosadašnje metode rada i konzultacijama sa suradnicima zavoda usmjeri njihov rad na suvremene metode. Vršena je verifikacija svih dosadašnjih analiza žbuke sa historijskih objekata na kojima je zavod vršio konzervatorske i restauratorske zahvate, a koje su rađene u laboratoriju RZH. Pregledani su postupci na samim objektima u Zagrebu, Zadru, Ninu, Slavonskoj Požegi, Kamenskom, Topuskom i u Stični kod Ljubljane.

Nakon iscrpnog i detaljnog uvida u rad RZH, u analize i rezultate laboratorija, obavljene su i konzultacije sa kolegama, suradnicima RZH, stručnim i naučnim radnicima drugih zavoda i zainteresiranih katedri na fakultetima. Na završetku, dan prije povratka, održan je 4.X sastanak u Restauratorskom zavodu Hrvatske "kod okruglog stola", sa širim krugom zainteresiranih suradnika izvan RZH - konzervatori, restauratori, kustosi

zavoda za zaštitu spomenika, muzeja, restauratorskih radionica, profesori zainteresiranih katedri na fakultetima, arhitekti, građevinari, tehničari. Interes za tematiku ovog sastanka, koji je počeo u 10 sati a oficijelno završen oko 13,30 - u užem krugu produžen je još iza 15 sati. Već ova činjenica dokazuje značenje ovog sastanka za rasprave o temi koja je bila tertirana.

Gđa Jedrzenska iznijela je svoja iskustva i zapažanja na analizama žbuke kod istraživanja arheoloških lokaliteta i objekata, na radovima na restauraciji romaničkih i gotskih spomenika, na spomenicima baroka. Identifikacija žbuke je važan detalj za analizu objekta. Recepti žbuke diferenciraju i vrijeme i graditelje. Svako vrijeme i svaka grupa graditelja imaju svoj specifikum u pripremi i primjeni žbuke, a pogotovo u dodacima koji su specifični u prvom redu za regije i za utjecaje višeg kulturnog kruga. Dodaci organskih materija - krv, mlijeko, jaja, vino i drugi proteini - specifični su za određene regije.

Iznijela je iskustva na radovima koje je vršila Poljska ekipa na području Asuanske brane u Egiptu. Sa zidova jedne crkve iz 8-12 stoljeća skinuto je 120 fresaka. Za datiranje ovih fresaka poslužila je u prvom redu analiza žbuke. Ranija dokumentacija o ovom objektu nije postojala.

U svom referatu dr Jedrzenska zadržala se i na tehnici analize žbuke u laboratorijima. Ovi radovi su i u svjetskim razmjerima još uvijek pionirski posao. Iako su iskustva još relativno oskudna dosadašnji rezultati su značajni. Jedan od najznačajnijih rezultata vjerojatno je rad na otkrivanjima temeljnih zidova starog kraljevskog dvora u Varšavi gdje je po analizama žbuke uglavnom vršeno datiranje zidova što je omogućilo rekonstrukciju geneze gradnje ovog važnog poljskog historijskog objekta.

Ovom pionirskom poslu na laboratorijskoj analizi žbuke dao je RZH svojim rezultatima značajan doprinos. Priznanje ovakvog uvaženog i svjetski priznatog stručnjaka daje satisfakciju za uloženi trud i opravdava te potiče nastavak rada u dosadašnjoj praksi.

U vrlo plodnoj diskusiji izneseni su rezultati rada na analizama žbuke koja je primjenjena na konzervaciji objekata u Stalima, Titovom Velesu i lokalitetima u Makedoniji, na Mostarskom mostu, na mostu na Trebišnici, u Poreču, u Zadru i drugim lokalitetima.

Rezultati laboratorija RZH dali su oko dvadeset recepata za žbuku na rimskim spomenicima na teritoriju Jugoslavije. Ovi se razlikuju i po specifičnostima terena i po utjecajima grčkog odnosno rimskog načina gradnje.

Dr Jedrzenska zadržala se i na problemu stručnog kadra, opreme laboratorija, mogućnostima i potrebama. Posebno naglašuje potrebu precizne dokumentacije kao osnove za svaki rad na konzervaciji i restauraciji svakog objekta na kojem se vrše bilo kakovi zahvati. Sistem dokumentacije kako ga radi RZH poznat je među našim ustanovama kao primjer za princip toga rada.

Boravak gđe Jedrzske i RZH i njezini kolegijalni i prijateljski kontakti sa zainteresiranim stručnim i naučnim suradnicima ostavio je vrlo plodne i korisne rezultate i poticanje za daljnji rad.

- - - - -

Rezimirajući brojne konzultacije i kontakte i na kraju referat i razgovore ovog uglednog stranog gosta u RZH sa širokim krugom zainteresiranih stručnih radnika izvan ovog Zavoda sili nas da RZH, kao organizatoru ovih kontakata damo svoje priznanje. Ovo nas istovremeno i sili na određena mišljenja. Koliko je takovih uglednih stručnjaka za određene specifične probleme boravilo u našim ustanovama kao gosti pa čak i dulje vrijeme. U koliko ustanova su ti gosti imali prilike doći u kontakte sa drugim ustanovama i sa širim krugom kolega koji bi sigurno bili zainteresirani za kontakte i konzultacije. Možda će ovaj primjer biti poticaj za slične kontakte!?

A.B.

POSJET DR. RENE SNEYERSA RESTAURATORSKOM ZAVODU HRVATSKE

Od 7. do 18. listopada 1974. gost Restauratorskog zavoda Hrvatske bio je dr. R. Sneyers. Mislimo da dr. Sneyersa nije potrebno predstavljati našoj kulturnoj javnosti a pogotovo ne muzealcima i konzervatorima. Direktor Kraljevskog instituta za kulturnu baštinu u Bruxellesu (Institut royal du patrimoine artistique), član Upravnog odbora UNESCO-vog Centra u Rimu (Centre international d'études pour la restauration et la conservation des biens culturels), član mnogih radnih grupa i komisija koje su radile, donosile odluke i nadledale konzervatorsko-restauratorske radove na mnogim spomenicima svjetskog značenja, dr. Sneyers je prije svega konzervator-kemičar zaokupljen problemima kamena. U tom svojstvu je i došao u RZH da s ekipom Laboratorija za konzervatorska istraživanja (koja se u svom relativno kratkom djelovanju suočila s delikatnim problemom zaštite kamena na spomenicima kao što su južni portal crkve sv. Marka u Zagrebu ili katedrala sv. Jakova u Sibeniku) razmijeni iskustva i da sugestije za daljnji rad.

Boravak dr. Sneyersa u SR Hrvatskoj odvijao se u dva komplementarna pravca: a) upoznavanje s dokumentacijom o spomenicima (metode i rezultati analiza i istraživanja, metode zaštite i kontrole nakon provedene zaštite); b) posjet spomenicima na terenu. Zadnjeg dana svog boravka u Zagrebu dr. Sneyers je na molbu i u organizaciji RZH održao okrugli stol sa stručnjacima koji su zainteresirani ili rade na problemu zaštite kamena.

Zahvaljujući činjenici da je pisac članka imao čast i zadovoljstvo biti prisutan u svojstvu prevodioca kod svih razgovora, sastanaka i rasprava koje je dr. Sneyers imao tijekom svog boravka u SR Hrvatskoj, u mogućnosti je sumarno iznijeti bit jednog dugogodišnjeg stručnog iskustva i konzervatorskog stajališta:

- konzervacija spomenika je nauka s vlastitom metodologijom pa kao takva mora odbaciti svaku improvizaciju,
- konzervacija spomenika je i rekreacija, dakle interpretacija pa kao takva mora odbaciti svaku ukočenost,
- konzervacija spomenika je kontinuirani proces a ne periodički zahvat, to je stalna briga i održavanje,
- pristup i rad na spomeniku su ekipni, interdisciplinarni,
- materijali nisu vječni ali njihovu prirodnu smrt treba usporiti odnosno treba odstraniti one činioce koji ju ubrzavaju,
- ponašanje materijala treba promatrati komparativno u užim geografskim regijama,
- svaki stari spomenik ima ne samo svoju estetsku jedinstvenost nego i tehnološku pa je nemoguće našom suvremenom logikom intervenirati bilo u njegovu estetsku bit (što je skoro svima jasno) bilo u njegovu materijalno-tehnološku bit (što mnogima nije jasno),
- u oslabljeni materijal intervenira se slabijim materijalom a ne obratno,
- ugroženi spomenik je bolesni organizam u kojem je poremećena ravnoteža. Njega se liječi polagano jer je nemoguće skokom prijeći iz stanja neravnoteže u stanje ravnoteže.

Dr. R. Sneyers je stručnjak, kemičar koji je danas prvenstveno konzervator, čovjek sinteze koja pretpostavlja dugotrajnu i metodičku analizu.

prof. Vinko Štrkalj,
RZH

SALON HDLU

Izložba slika i skulptura, Djanija Marazovića, održana je u I 74. Pozivnica.

- Samostalna izložba Mire Dupelj, naslova "Oblici i strukture, akvareli" prikazana je u II 74. Pozivnica-katalog u izd. HDLU, uredio Rudolf Sablić.

- Izložba slika i skulptura pod nazivom "Osječki likovni krug 74", pripremljena uz pomoć Zajednice kulturnih djelatnosti općine Osijek, priređena je u čast oslobođenja Osijeka, 14. travnja. U postavi je bilo zastupljeno sedam autora, od slikara Josip Alebić, Stjepan Brlošić, Vladimir Džanko, Predrag Gol, Albina Jakić i Ivan Jakić, a od kipara Petar Smajić. Otvorenje izložbe, 12. travnja 1974., koncipirano kao osječki dan upotpunjeno je, pored slika i skulptura, i sa čitanjem poezije osječkih pjesnika i poezije pjesnika vezanih uz taj grad. Katalog izložbe u izdanju Zajednice kulturnih djelatnosti općine Osijek uredio Predrag Gol. Izbor radova predgovor i postav izložbe, Vladimir Maleković. Likovna oprema kataloga, plakata i pozivnice Ivan Antun Jakić. IV 1974.

TEHNIČKI MUZEJ

Savez pronalazača i autora tehničkih unapređenja Jugoslavije i Tehnički muzej Zagreb, pripremili su 2. jugoslavensku izložbu pronalazaka i tehničkih unapređenja - INOVA YU 74. Pozivnica.

UMJETNIČKI PAVILJON

Izložba umjetnina koje je 1973. otkupio Republički fond za unapređivanje kulturnih djelatnosti SR Hrvatske, prikazana je od 17-26.I 1974. Pozivnica.

- Hrvatsko društvo likovnih umjetnika, organizator je velike izložbe "Likovne teme danas", na kojoj je 200 hrvatskih umjetnika izložilo oko 400 slika, skulptura, crteža i grafika. Djela su prema temi koju tretiraju podijeljena u šest grupa: 1. Trajanje nasljeđa; 2. Boja, pokret, površina; 2. Stroga slika; 4. Prostor nadrealnog; 5. Čuđenja u svakodnevnom; 6. Tragom čovjeka. II-III 1974. Pozivnica.

ZBIRKA BIŠKUPIĆ

U izdanju Zbirke Biškupić tiskane su kolor razglednice s motivima slika Ivana Lackovića Croate. IX 1974.

- M a p a "ZODIJAK" tiskana je travnja MCMLXXIV u litografskoj tehnici, a svaki je list autor naknadno doslikao. Izdanje obuhvaća 30 primjeraka označenih arapskim brojkama od 1 do 30 i 10 autorskih primjeraka označenih rimskim brojkama od I do X. Svaka se mapa sastoji od 12 doslikanih litografija, naslovnice, dva predgovorna lista - svaki je ukrašen originalnom minijaturom u slikarskoj tehnici gvaša - i zaključnog lista na kojem su otisnuti osnovni podaci o autoru i mapi.

Ova je mapa izrađena na bijelom hrapavom 200 gramskom bütten-aquarall kartonu. Listovi su formata 703x515 mm. Na svaki je list utisnut suhi žig izdavača. Predgovor: Igor Zidić. Oprema mape: Božo Biškupić. Izdavač: Zbirka Biškupić. Svakoj se mapi prilaže i originalni perocrtež na 300 gramskom green aquarell papiru formata 625 x 505 mm.

Popis radova u mapi "Zodiak"

1. capricornus	8. leo
2. aquarius	9. virgo
3. pisces	10. libra
4. aries	11. scorpius
5. taurus	12. sagitarius
6. gemini	13. neizvjesnost
7. cancer	14. 2 minijature

Mapa "PLANETARIUM" tiskana je svibnja mjeseca 1974. u litografskoj tehnici, svaki je list autor naknadno doslikao. Izdanje obuhvaća 30 primjeraka označenih arapskim brojkama od 1 do 30 i 10 autorskih primjeraka označenih rimskim brojkama od I-X. Svaka se mapa sastoji od 12 doslikanih litografija, naslovnice, jednog predgovornog lista i zaključnog lista na kojem su otisnuti osnovni podaci o autoru i mapi.

Ova je mapa izrađena na bijelom 250 gramskom velin arches papiru. Listovi su formata 525x377 mm. Na svaki je list utisnut suni žig izdavača. Predgovor: Igor Zidić; Oprema mape: Božo Biškupić; Izdavač: Zbirka Biškupić.

Popis radova u mapi "Planetarium"

1. planetarium	7. merkur
2. sunce	8. jupiter
3. luna	9. neptun
4. saturn	10. uran
5. mars	11. pluton
6. venus	12. porta inferna

(Tekst iz kataloga izložbe I. Lackovića u izd. Galerije Sebastian, Dubrovnik, br. 16.)

Z l a t a r

GALERIJA IZVORNE UMJETNOSTI

U organizaciji Galerije a u okviru "Jugoslavenskog tjedna" u Belgiji, u gradu Bruggeu, otvorena je izložba "Naivna umjetnost Jugoslavije". Na izložbi sa šezdesetak djela bili su zastupljeni najistaknutiji naivni slikari iz čitave zemlje, kao Mihail Bireš, Greta Pečnik, Mara Puškarić, Petar Grgec, Ivan Rabuzin, Matija Skurjeni, Dušan Jevtović, Josip Pintarić, Ivan Lacković Grota, Eugen Buktenica, Viktor Magyar, Florica Puja, Antun Bahunek, Pero Mandić i dr. Za izložbu grad je ustupio reprezentativne prostorije Belfrya, najznačajnijeg spomenika kulture grada podignutog od 13. - 15. stoljeća. IV 1974.

- U ciklusu retrospektiva prikazana je izložba 32 slike, Josipa P i n t a r i ć a, iz razdoblja od 1960-1974. godine. K a t a l o g u: izd. Galerije, br. 5/74. s predgovorom Vladimira Malekovića biografskim i bibliografskim podacima i 10 kolor reprodukcija. Urednik kataloga Zvonimir Dodig. Izložbu postavio, Mirko Sviben. Pozivnica.

- Ovogodišnji, treći po redu, Sabor izvornih umjetnika Jugoslavije održan je u Zlataru u organizaciji zlatarske Galerije od 30. VI-7. VII 1974. Sabor se održao u sklopu kompleksne kulturno-zabavne manifestacije poznate pod imenom "Dani kajkavske riječi". Kao i ranijih godina na Saboru su slikari i kipari stvarali djela koja su zatim pripala fondusu zlatarske galerije. Na ovogodišnjem Saboru sudjelovalo je 24 slikara i kipara. Održan je, istovremeno, i simpozij o izvornoj umjetnosti i susret kipara i slikara s likovnim kritičarima. Izložba djela, ostvarenih na III Saboru, otvorena je u toku VII mjeseca 1974. Sanostalna

izložba slikarice Mare Puškarić i kiparice Dragice Belković, otvorena je u Galeriji u toku IX 1974. Pozivnica.

Ž u p a n j a

MUZEJ U ŽUPANJI -- Narodno sveučilište

Etnografska izložba "Šokci u Vojnoj krajini" u organizaciji Društva prijatelja muzeja i Muzeja u Županji, održana je tokom II 74. Pozivnica.

MUZEJ U ŽUPANJI

Pod pokroviteljstvom Općinske konferencije za društvenu aktivnost žena, Muzej je organizirao izložbu slika Albine Jaković, akad. slikarice iz Osijeka. III 1974. Pozivnica.

- U povodu 25. svibnja, Dana mladosti, Muzej je pripremio izložbu djela Ivana Meštrovića. Izložba je organizirana u suradnji s Narodnim muzejem iz Beograda a prihvaćena je od Galerije umjetnina iz Vinkovca. Nakon 5.VI izložba je postavljena i u Našicama. Pozivnica.

U izdanju Muzeja u Županji i OKSOH Županja također u povodu Dana mladosti, tiskana je knjiga, zbirka pjesama "Uspavana jutra". Zbirku čine pjesme mladih radnika i seljaka s područja županijske općine.

V.Plemić

R I J E Č N I K   Z A   N J E M A Č K U   E T N O L O G I J U
WÖRTERBUCH DER DEUTSCHEN VOLKSKUNDE

U izdanju Alfred Kröner Verlag, Stuttgart, izašlo je treće prošireno i novo obrađeno izdanje Riječnika stručnih i naučnih termina i pojmova vezanih za njemačku etnologiju i etnografiju, za narodni život, običaje, govor, pjesme, religiju i vjerovanje, sva područja koja ulaze u ovu tematiku. Uz pojmove je obilno navedena i izvorna stručna i naučna literatura. "Iznenaduje bogatstvo obrađenih pojmova koji su ovdje sakupljeni u tisućama natuknica. Riječnik služi ne samo specijalistima, stručnim i naučnim radnicima nego u istoj mjeri svakom zainteresiranom laiku i početniku, pa se stoga preporuča i kao priručnik".

Upozoravamo na ovu publikaciju muzeje i zavode jer je i za studij naše etnologije vrijedan i praktičan priručnik. Obuhvaća 1005 strana, 43 table, 18 karata. Cijena 34.- DM.

Autori Riječnika su Richard i Klaus Beitl. Naručuje se na adresu - Alfred Kröner Verlag, Stuttgart, KTA 127. VIII.

A.B.